

Japon Gazeteleri Açıkta Açığa Harpten Bahsediyor

Japonya Sibirya'yı Mutlaka Almalıdır!

Moskova (Hususi) — Bütün Japon matbuatı Sovyetler aleyhinde neşriyata devam etmektedir. Tokyoda çıkan "Nihon", gazetesi şayanı dikkat bir makale neşretmektedir. Pravda gazetesinin naklettiğine göre, Japon gazetesinde çıkan makalede zikrolunan mühim noktalar şunlardır:

"Japonya, bütün devletlerle dostça geçinmek prensipini takip eden bir devlettir. Sovyet Rusya ise her yerde kargaşalıklar ve ihtilaller çıkaran, cihanı elde etmek için her türlü çarelere başvuran bir devlettir. Sovyetler meselesi halledilmedikçe Mançuri meselesi halledilemez. Mançuri Japonya için ne kadar hayati bir mesele ise Sibirya da Mançuri ve Mogolistan için o derece hayati bir meseledir. İstiklâline veya muhtariyetine sahip bir Sibirya Devleti Japonya'yı

İktisadi buhrandan kurtaracaktır. Japonya'nın elinde Sibirya, Mançuri, Mongolistan bulunduğu kendisine karşı bütün devletler seferber olsalar zerre kadar ehemmiyeti yoktur. Japonya'nın elinde müstakil Sibirya, Mançuri ve Mongolistan bulunduğu Japon milleti iktisadi buhran ve işsizlik nedir asırlarca bilmeyecektir. Sibirya kapılarını açmakla Japonya, kendisine kurtuluş yolunu açmış olacaktır."

Pravda gazetesi bu makaleye çok şiddetli bir cevap vermekte ve aynı zamanda Japonların muharebe hazırlığı hakkında bazı yeni ifşaat ortaya atmaktadır. Bu ifşaata göre, Amerikadan Japonya'ya şimdiye kadar on beş milyon dolar kıymetinde muhtelif harp silâhları satılmıştır. Bundan başka Avusturyadaki fabrikalardan

(Devamı 3 üncü sayfada)

ÇANAKKALE

İşte Olan Olmuştu, Türkiye Artık Harbe Girmeye Karar Vermişti

Çanakkale şehrinin uzaktan manzarası

İngiltere Hükümeti tarafından Gazi Hz. ne hediye edilen eserin tercümesi.

Yazan: General Oglanlar

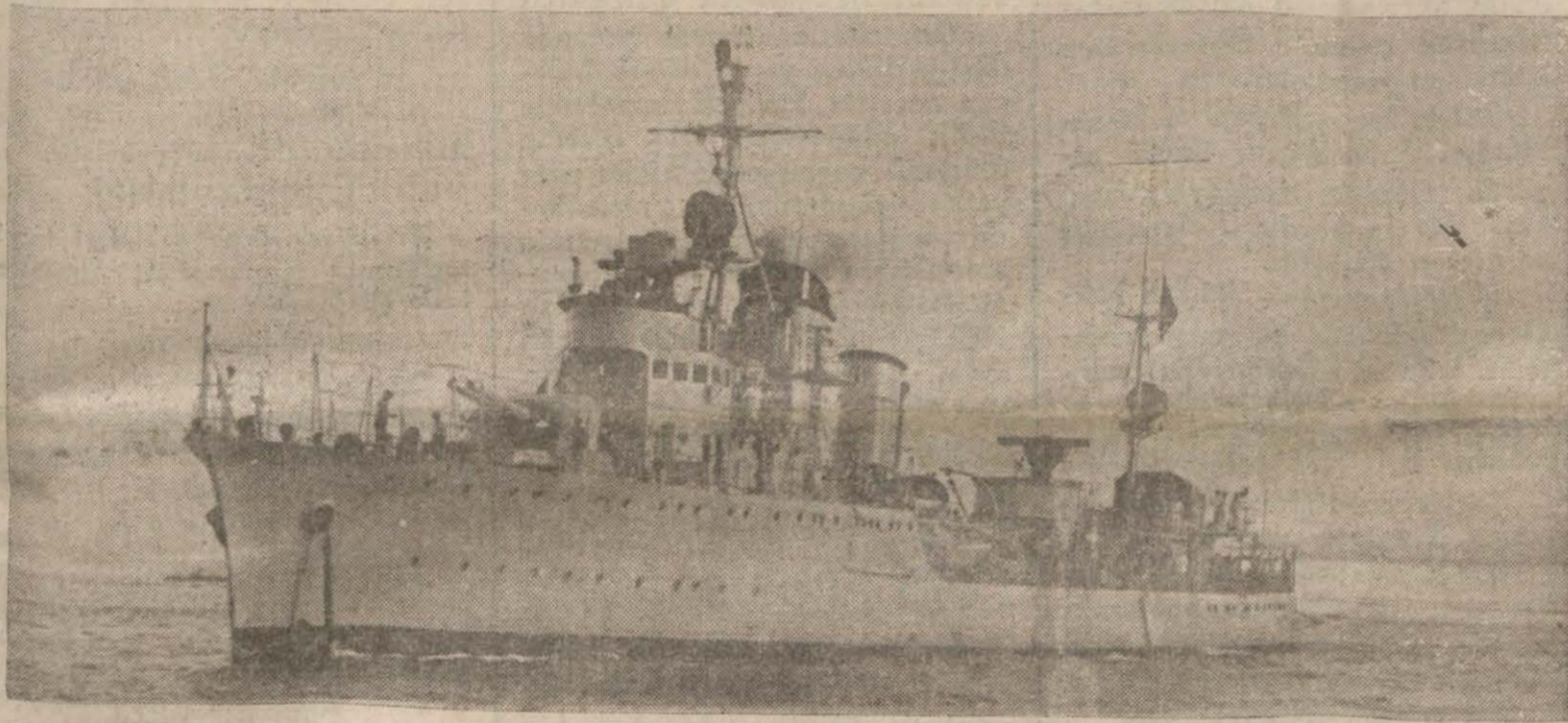
— 5 —

İngiltere Göben ve Bereslavin, mevcut muahedeler mucibince tevkif ve Boğazlardan ihracı lâzımgeldiğini söyledi. Türkler bu iki gemiyi hükümetin, İngilizler tarafından zapt edilen zırhlılara mukabil, satın aldıklarını iddia ettiler. Hatta Alman mürettebatın memleketlerine iade edeceklerini söylediler. Dört hafta kadar bu suretle itilâf devletlerini oyaladılar 15 ağustosta İngiliz Amiral

Amiral Limpus derhal mevkiinden çıkarıldı ve kendisine, çalışmakta devam etmek istediği takdirde, Bahriye Nezaretinde iş verileceği bildirildi; bir iki gün sonra Amiral Suşon Türk donanmasına başkumandan tayin edildi.

Bugünden itibaren Türkiyenin harbe doğru attığı adımlar her gün biraz daha sıklaştı. Almanya'dan trenlerle İstanbul'a mühimmat, top vesaire kaçırılmaya başlandı. İstanbul'da bulunan İngiliz ve Fransız gemileri tevkif edilerek telsiz makineleri zaptolundu. Boğazlara torpil ekildi. Bir taraftan da bo-

(Devamı 10 uncu sayfada)

İtalyada yapılan (Zafer) ve (Tınaztepe) terpito muhriplerimiz dün akşam limanımıza geldi. Yeni gemilerimiz filo tarafından istikbal edildi ve top selâmları teati olundu. Bundan sonra yeni muhriplere büyük merasimle Türk sancağı çekildi ve bu suretle yeni harp gemilerimiz Türk filosuna ilthak etti. Resimde yeni torpitolarımızdan (Zafer) muhribini görüyorsunuz.

Yeni harp gemilerimizi bugün halktan istiyenler ziyaret edebilecekler.

Ayasofya Minaresinin Temeli Satılığa Çıktı!

Bugün karilerimize, inanılması cidden müşkül bir haber daha veriyoruz. Bu haber şudur:

Bir minarenin üstünün ve altının başka başka şahsiyetlere ait olması gibi bir mülkiyet garabeti.

Bu minare, Ayasofya camii'nindir ve tam birinci methal kapısının yanındadır. Şimdi de satılığa çıkarılmıştır.

Sahipleri, Sultan Mahmut devrinin en maruf şairi Cafer Ağanın torunlarıdır. Elleri de muntazam tapuları vardır.

Minarenin asıl kendisi mabede ve binnetice Evkafa ait olduğu halde minarenin altı, işte bu ailenindir ve odun deposu olarak kullanılmaktadır. Bu yerin yapılış

Minarenin dibinde satılığa çıkarılan sabık şerkerci dükkânı ve lâhik odun deposu

tarzı, sonradan bir ilâve olduğunu zannettirmeyecek kadar sarıh hatları ihtiva ediyor ve İmparator Jüstinyen zamanına ait olması ihtimallerini hatıra getiriyor.

Bir mabedin içinde muhtelif (Devamı 11 inci sayfada)

Haydutlar Yakalandı

Zonguldak, 7 (Hususi) — Birkaç gün evvel Ereğli Şirketinin Kelik ocağına götürülen 40 bin lirayı soyan şerirler dün yakalandı. Paraların bir kısmı ele geçti. Ahmet

On Yaşında Bir Mektepli Kız Katil Mi Oldu?

Zeyrekte İstanbul 41 inci mektep talebesinden Muzaffer isiminde küçük bir kız birdenbire ölmüştür. İddiaya göre hâdise şu şekilde olmuştur: Aynı mektep talebesinden 10 yaşlarında Hatice, mektep arkadaşı ve aynı yaşta Muzaffer'i fena halde dövmüştür. Küçük Muzaffer eve gelince müthiş sancılara tutulmuş ve doktor çağırılmasına vakit kalmadan zavallı çocuk ölmüştür.

Zabita ve Belediye doktorları küçük Muzafferin, dayanın tesirile beyin ihtikanından öldüğünü tesbit etmiştir. Maarif İdaresi de ayrıca tahkikat yapıyor.

Kim Kazandı?

— Şu sıcaklar yine çocukların işine yaradı. Mektepler öğleden sonra tatil edilecekmiş.

— Keşke bir mektepte muallim olsaydıktı.

Halkın Sesi

Görülmemiş Bir Garibe Karşısında

Bu sene çilek çok bol. Geçen sene okkası yüz yirmiden aşağı düşmediği halde bu sene yirmi beşe bile satılıyor. Fakat bazı çilekçiler, pabalılık temini için bir kısım çilekleri denize dökerek imha etmişler. Halkın bu hâdise karşısındaki mütealeasını okuyunuz: Salâhattin B. - Emin Nurettin mah. 5 -

— Eğer aslı varsa bir kısım çilekçiler piyasayı tutmak için çileklerini denize döküyorlar. Çileklerdeki güdülen garibeler yavaş yavaş bize de geçiyor galibal Filhakika Kanadada buğday yakıldı. Brezilyada kahve denize döküldü. Fakat bunlar ihtikâr kastile değil. Hükümetin ve meclislerin bütün müstahsilleri korumak için verdikleri bir karar yapıldı. Bizdeki şekli birkaç müstahsilin lehine ve halkın aleyhine olarak tam manasile bir ihtikârdır.

* Murat Bey (Diş doktoru Şahin Paşa oteli karşısında 2)

— Fenalıklar tifo mikrobundan daha salgındır. Bu hastalık nasıl ki Amerikadan buraya geçmişse yarın da çilekçilerden başkalarına geçebilir. Bu mızır cereyanın derhal önüne geçmek iktisadî menfaatlerimizin icabındadır.

Ben bu muhtekirlere şunu tavsiye edeceğim: Mallarını denize dökceklerine Hilâlahmerimize, harice satılmamak şartile teberrü etsinler. Bu müesseseler reçel yaptırarak hastalara verirler.

* Suat Bey - Eyüp Durak sokağı 11 -

— Bu Amerikanvari habere ben inanmak istemiyorum. Çileği denize dökceklerine Darülaceze, Kimsesizler Yurduna, Çocuk Bakım Evlerine versinler. Bunlar mallarını imha etmek suretile fiatleri sun'î surette yükseltmek istedikleri için ihtikâr kanununa göre de ceza görmelidirler.

* Hasan Fehmi Bey - Şehzadebaşı Akaret sokak 5 -

— İstanbul hayat pahalılığın dan şikâyet eder, ucuzluk tedbirleri ararken çileğin denize dökülmesi pek gülünçtür. Bu gibi geyler ancak milli ve iktisadî endişelerle hükümetler tarafından alınan birer tedbirdir. Bu salâhiyeti fertlerin kullanması milli servete bir suikasttir.

Sarhoşluktan Sonra

Taksimde Bülbüldere caddesinde oturan şoför Mehmet, sarhoş bir halde elinde sigara olduğu halde yatağa uzanmıştır. Mehmet uykuya dalmış ve elindeki yanan sigara yatağın üzerine düşerek yatağı tutuşturmuş, yetişenler tarafından söndürülmüştür.

DAILY HABERLER

İN SAF!

Tefeciler Yüzde Üç Yüz Faiz Alıyor

İkraz müesseselerinin teftişinden alınan neticeler, teftişle mükellef Ticaret Komiserliğini mühim bazı tedbirler ittihazına ve şikâyetlere mecbur etmiştir. Yetim, dul ve mütekaat cüzdanları ve diğer rehin eşyası üzerine borç para veren müesseselerin senede yüzde üç yüz faiz aldıkları anlaşılmıştır.

Komiserlik vaziyeti olduğu gibi İktisat Vekâletine arzedecek, bu müesseselerin senede meşru bir miktar olan yüzde dokuzdan fazla faiz almamalarının temini için bazı salâhiyetler isteyecektir.

Seyrisefainden Ruhsatiye

Belediye, Seyrisefain idaresinden cuma ruhsatiyesi almasını istemiştir. Seyrisefain buna hayret etmektedir.

İhtikâr

Bir Kısım Şeker Tacirleri Adliye Verildi

Ticaret Müdüriyeti yeniden birçok şeker ve kahve tacirini ihtikâr yaptıkları iddiasile müddeiumumiliğe ihbar etmiş ve müddeiumumilik bunlara ait dosyaları dün Vilâyet İhtikâr Komisyonuna vermiştir. Komisyon, bugünden itibaren tetkikata başlayacaktır.

Kenan Bey Temyiz Azası Oluyor

Haber aldığımız göre, İstanbul Müddeiumumisi Kenan Bey, Adliye Vekâletinde müteşekkil Tefrik Komisyonu tarafından Temyiz Mahkemesi azalığına intihap edilmiştir. Aynı komisyon İstanbul Asliye Mahkemesi Üçüncü Ceza Reisi Kudretullah ve Üsküdar Ceza Hâkimi Aziz Beyleri de Temyiz azalığına seçmiştir. Fakat tayin hakkında şehrimize henüz tebligat yapılmamıştır.

Galatada Bir Bekâr Odasında Farelerin Kemirdiği Bir Ceset Bulundu

Beyoğlunda bir domuz kasabının yanında çalışan 40 yaşlarında Andrey isminde bir Rus bir hafta evvel kaybolmuştur. Şüphe üzerine Andreyin Galatada eski Rus manastırında oturduğu bekâr odası polister tarafından açılmış ve müthiş bir

manzara ile karşılaşmıştır. Andreyin odanın ortasında bulunan cesedini fareler tarafından kemirilerek delik deşik edildiği görülmüştür. Bu adamın sabah akşam rakı ve ispirto içtiği için bu yüzden öldüğü zannedilmekte, fakat ayrıca tetkikat yapılmaktadır.

Çatalca Cinayeti Neden Çıktı?

Bir İnek, Bu Kanlı Facianın Sebebi Olarak İleri Sürülüyor

Evvelki gece Çatalcanın Arnavutköyünde bir cinayet olduğunu yazmıştık.

Tetkikatımıza göre hâdise şu şekilde cereyan etmiştir:

Arnavutköy imamı Hasan, bir inek meselesinden dolayı uzun zamandanberi Eniştesi Hüseyinle dargındır. İmam Hasanın, muharririmize verdiği malûmata nazaran, Hüseyin İmam Hasanın bir ineğini cebren mandırasına hapsetmiştir.

İmam Hasan hâdise akşamı kahvede otururken arkadaşları bu meseleyi tazelemişler ve İmam Hasana çok korkak olduğunu, kendi ineğini bile kurtaramadığını söylemişlerdir. Bu konuşma İmamı kızdırmaya kâfi gelmiş, İmam eniştesi Hüseyinin yanına gitmiştir. Burada münakaşa kavgaya inkılâp etmiş ve Hüseyin bıçağı ile muhtelif yerlerinden yaralamıştır. Mecalsiz bir halde yere yıkılan imam da tabancasını çekerek Hüseyini tam kalbinden vurmuştur.

Zabıta imam Hasan ve kayınbiraderi Salih Ağayı tevkif etmiştir. Hüseyin zabıtaya "beni İmam Hasan vurdu!" diyebilmiş ve hemen ölmüştür.

Müddeiumumilik hâdise hakkında tetkikata devam etmektedir. Cinayetin esrarengiz mahiyeti yakında anlaşılacaktır.

Bir Kavanoz Düşmanı

Sütlücede oturan Salamon isminde biri son derece sarhoş bir halde bakkal Hristonun dükkanına girerek veresiye rakı istemiş, vermeyince dükkanında bulunan bütün kavanozları kırmıştır.

Takas Heyeti Lehistanda

Takas mukaveleleri aktetmek üzere Avrupada bulunan heyet Varşovaya gitmiştir. Lehilerle müsait esaslar dahilinde anlaşılacağı söylenmektedir. Heyet Varşovadan sonra şimal memlekelerine geçecektir.

AYLIK

Muallimlerin Kadrosu Daha gelmedi

Maliye Vekâleti bütün dairelerin tediyeye emrini dün gönderdiği için şimdiye kadar kadroları tebliğ edilen Vilâyet, Defterdarlık, Ziraat ve Baytar Müdürlükleriyle polislerin maaşları verilmiştir. Dün akşam da Adliye kadrosu tebliğ edildiği için Müddeiumumilik Mutemedi, adliye memurlarının maaşını almış, fakat vakit geç olduğu için maaş dağıtılamamıştır. Maarif Müdürlüğü, mektepler, kütüphaneler ve müzelerle İktisat Vekâletine merbut Ticaret ve Sanayi Müdürlüklerinin, Kadastro ve Tapu idarelerinin kadroları henüz tebliğ edilmediği için maaşları verilmemiştir. Evkaf kadrosu da henüz tebliğ edilmemiştir.

İki Ceset

Hüviyetleri Ve Katiller Henüz Meydana Çıkmadı

Geçenlerde Maslak yolunda (35) yerinden yaralı olarak bulunan cesedin hüviyeti İstanbulda tespit edilemediği için cesedin fotoğrafı çoğaltılarak bütün vilâyetlere gönderilmiştir. Fakat şimdiye kadar cesedin hüviyetinin anlaşıldığı hakkında Müddeiumumiliğe hiçbir cevap gelmemiştir.

Bundan başka birkaç gün evvel Heybeliada bulunan başı kesik cesedin hüviyeti de henüz anlaşılammıştır.

Mezbahada Yeni Tesisat

Mezbahaya yeni bir satış salonu ve havaî nakliyat tesisatı yapılmış, üç tane de onar bin lirahlık otomatik kantar ısırlanmıştır. Etler yüksekte ve kesilme mahallinden havaî tellerle satış salonuna geçerken bu kantarlar etlerin kilolarını yazacaktır. Otomatik kantarlar ancak altı ay sonra yerlerine konabilecektir.

Günün Tarihi

Fener Klübü Nasıl Yandı?

Dün Kuşdilindeki Fenerbahçe klübü binasının yandığını, teessürlerimizle kaydetmiştik. Yapılan ilk tetkikata göre maalesef maddî zarar miktarı 15 bin lira kadardır. Fakat bizzet manevî zarar daha büyüktür. Bu yangın esasında bir çöp bile kurtarmak mümkün olamamış, Fenerin 25 senelik şerefli varlığına ait zafer kupaları, ecnebi takımların hediye ettiği bayraklar ve kıymetli bir albüm tamamen yanmıştır. Mahvolan kupalar 18 tanedir. Çalışkan Fenerliler ve Fener muhipleri hiç olmazsa maddî zarar cephesini kısa bir zaman zarfında telâfi edeceklerdir. Yangın, gece yarısından sonra üst katlan çıktığı için iftayıyla süratle haberdar etmek mümkün olamamıştır. Yangının elektrik yüzünden çıktığı tahmin ediliyor.

Hararet 33 Derece

Evvelki gün biraz serinliyen hava dün yine coşmuş ve hararet derecesi 33 rakamına çıkmıştır.

Tetkikat Yapılıyor

İstanbul Lisesindeki bir müsamerede dansederken ölen Davut Ef. hâdisesi Maarif Müfettişleri tarafından tetkik ediliyor.

Rıdvan Nafiz Bey

Edirne, 6 (A.A.) — Maarif Teftiş Heyeti Reisi Rıdvan Nafiz Bey Edirneye gelmiş ve mektepleri tetkik ve teftişe başlamıştır.

Profesör Malş Geldi

Darülfünun mütehasşisi M. Malş Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Eczacılar İhtilâfı

Eczacılarla depo sahipleri bugün toplanarak aralarındaki ihtilâfları halle çalışacaklardır.

İnhisarların Tehidi

Dün şehrimize gelen Gümrükler Vekâleti Müsteşarı Adil Bey inhisarların tevhit tablikatına temmuzda başlanacağını söylemiştir.

40 Milyon Lira

Yapılan hesap ve tetkiklere göre bankalarda para biriktirenlerin miktarı seneden seneye artmaktadır. Mevduat yekünü 40 milyon liradır.

Feci Bir Kaza

Kasımpaşada Moiz Efendinin odun deposunda amele Ahmet 5 metre yüksekliğindeki odun yığınına odun istif ederken düşmüş ve muhtelif yerlerinden teblıkli surette yaralanmıştır.

Yolcu Nakliyatı Arttı

Yaz münasebetile vapurların yolcu nakliyatı kısmen artmıştır. Bilhassa Karadeniz sahilindeki şehir ve kasabalara gidenler hayli yekün tutmaktadır.

Emir Feysal Geliyor

Moskovadan şehrimize hareket eden Hicaz veliahtı Emir Feysal yarın Sovyet bandıralı Franz Mering vapurule şehrimize gelecek, müteakiben Ankaraya gidecektir.

Son Postanın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan Bey Ve Tazminat

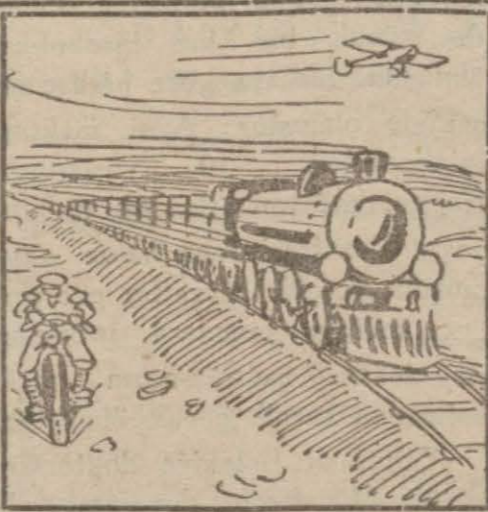

1: Hasan Bey — Hayrola komşu aylık mı çıktı?

Komşu — Daireden tazminat aldı Hasan Bey

2: Hasan Bey — Demek bu ay çok iş gördün.

3 — Aferin komşu... Zaten sen ekspres gibi çalışırsın.

4 — Herkes senin gibi olsa eshabı mesalih sevincinden kabına sığamaz.

5: Komşu — Öylesi değil Hasan Bey, bana kadro harici tazminatı verdiler. Hasan Bey — Yaaa... Siciline bakmış olacaksınız.

Hergün

Bütçe
100 Milyon Liraya
İndirilebilir!

C. Salih

- 5 -

Hayatı ucuzlatacak mali ve iktisadi tedbirleri müsmir ve müfit kılmak için, memleketin mali ve iktisadi meselesini (kül) halinde mütealea etmek, (iktisadi manzume)yi teşkil eden bütün ecza ve anasırı nazarıdikkate almak, en ufak, en hurda teferuatı göz önünde bulundurarak heyeti mecmuasını tetkik etmek lazımdır.

Çünkü müstahsil olan köylünün fiatlarıyla vergiler ve iktisadi unsurların resimleri ve tarifeleri arasındaki mutabakatsızlık yalnız birinin veya ikisinin eseri değil, hepsinin de iştiraki olan bir neticedir ki heyeti mecmua (iktisadi buhran) denilen hâdisenin zuhuruna sebep olmuştur.

Bir makinenin bazı vidalarını sıkı, bazı vidalarını gevşek tutmak nasıl mümkün değilse, makineyi nasıl harap ederse memleketin iktisadi hayatını teşkil eden unsurlar arasındaki fiat, tarife, resim ve vergilerin farklı olması gibi mutabakatsızlıklar da onları öyle hırpalar.

Pahalı hayat, bütçenin, memleketin, bilhassa ihracatımızın, hatta müfredatı (24) e çıkan iktisadi unsurların bile, en büyük düşmanıdır. Buna karşı yapılacak hücum bütün cepheleden müştereken ve müttefikane yapılmadıkça muvaffakiyet teminine imkân yoktur.

Binaenaleyh, bir iş yapış muvaffak olmadığımız zaman muvaffakiyetimiz tesirsizliğine değil, tedbirlerimizin noksanlığına, yarım yamalak olmasına atfetmeliyiz. Bu itibarla, mali ve iktisadi hayatımızda yapılacak cezri ıslahat, hükümetle beraber iktisadi unsurların hepsini ihtiva edecek surette cümlesine âm ve şamil olmazsa beklemediğimiz faydayı elde edemeyiz.

Yazacağımız tedbirler, hepsinin de varidatına sekte verecek fakat hepsinin de masraflarını o nispette, hatta daha fazla azaltacağı için hakikatte hiçbirisini, müteessir etmeyecektir. Hatta hayatın ucuzlaması hepsinin faaliyeti ve menfaatini tezyit edecektir. Çünkü halkın hergün kudreti iştiraiyesi azalmakta ve bundan hükümet ve köylü ile beraber memleketi teşkil eden bütün bu unsurların da menfaati haleldar olmaktadır.

Meselâ (24) unsurdan biri olan Seyrüsefaini ele alalım. İdare, hâlâ sanki halk (25) kuruşa buğday (50) liraya afyon (270) kuruşa tiftik satıyor gibi ağır tarife tatbik etmektedir.

Tatbik etmekte, fakat elde ettiği netice müsbet değil, tamamen menfidir. İste (1,300,000) lira açığı vardır. Demek ki halkın ve bilhassa müstahsilin kudreti iştiraiyesiyle uygun olmayan yüksek tarifelerden fayda yoktur. Yüksek tarife ile mutlaka yüksek varidat temin olunamaz.

Fakat ne yapalım? Ucuz tarife tatbik etse yine faide yok. Çünkü o zaman bugünkü varidatı da alamıyacak, daha müşkül vaziyete girecek, büsbütün parasız kalacaktır. Şu halde ne yapılmalıdır?

Gerek Seyrüsefain, gerek saydığımız bütün iktisadi müesseseler için yapılacak çare, ve gidilecek yalnız bir yol vardır, o da, bütün mali ve iktisadi tedbirleri yaparak hayatı son haddine kadar ucuzlatmaktır ki Seyrüsefain bir taraftan terifeletini yüzde (50) tenzil ederken, diğer taraftan masraflarını da yüzde (50) tenzile muvaffak olmalıdır. Taki terifenin tenzilinden dolayı varidatın azalması onu müteessir etmesin.

Çünkü halkın bugünkü kudreti iştiraiyesine, mahsul fiatlarının bugünkü müthiş sukutlarına karşı yüksek tarife tatbiki muhal endermuhaldir. Fakat maiyeti ıslah ettikçe de - yani gerek seyrisefain veya herhangi saydığımız iktisadi unsurlardan birinin bu suretle masarifini tenzil imkânını temin etmedikçe - tarifelerin indirilmesi de o derece muhal endermuhaldir.

Bütün bu muhalâtın, bu imkân-

Son Postanın Resimli Makalesi

■ Taklitten Sakınmak ■

1 - Taklit, hüviyetsizliğe ve şahsiyetsizliğe delâlet eder. Benliği öldürür.

2 - Aslolan şey, bir eseri tadilen ıslah etmektir. O zaman kendi damgamızı vurmuş sayılabiliriz.

3 - Yaşayışta da bu, böyledir. Başkasını muvaffakiyete iriştiren yol, herkes için hayırlı netice veren yol değildir.

SON TELGRAF HABERLERİ**Japon Gazeteleri Açıktan Açığa Harpten Bahsediyor**

(Baş tarafı 1 inci sayfada) birçoğu Japonya hesabına silâh ve cepane imal etmektedir.

(Ney'es-Viner jurnal) gazetesi muharririne beyanatta bulunan Japon sefiri M. İtege şu sözleri söylemiştir: "Avusturya silâh fabrikalarının mamulâtı diğer fabrikalar mamulâtından daha iyidir. Bunun için bazı yeni siparişatta bulduk."

İzvestiya gazetesi Japon-Rus münasebatı hakkında uzun bir ma-

kale neşretmiştir. İzvestiya, Japonlara aklını başına tolamayı tavsiye etmekte ve şu sözleri ilâve etmektedir: "Rusyanın kömürü, çeliği velhasıl her şeyi Japonlarınkinden üç misli fazladır ve Japon ordusu Sibirya üzerine yürüyecek olursa kendi dişlerini kendileri kıracaklardır. Japonların maksadı Sibiryanın Baykala kadar olan ülkesini elde etmektir. Japon mutbuatının neşriyatı açık olarak bu maksatlarını izhar

etmektedirler."

Rus gazetelerinin aldığı haberlere göre Mançuride bulunan Japon kıtaatı Çao - Tun civrında Jeneral Manın ordusunu imha etmiştir.

Ancak jeneral Ma ve maiyeti kurtulabilmişler ve meçhul istikamete doğru kaçmışlardır.

Nankin, 6 (A. A.) - Hükümet Sovyetler birliği Hükümetile siyasi münasebata tekrar başlamasını esas itibarile tasvip etmiştir.

Eski Adliye Vekili Masonluk Hakkında Hükümetin Fikrini Sordu

Ankara, 7 (Hususi) - Başvekil İsmet Paşa Fırka Grupunun bugünkü içtimanda Roma seyahati ve üç senelik iktisadi plân etrafında izahat verecektir. Bundan sonra Aski Adliye Vekili

Mahmut Esat Bey tarafından Masonluk hakkında verilmiş olan bir takririn müzakeresi muhtemeldir. Mahmut Esat Bey hükümetin, Türkiyedeki Mason teşkilâtı hakkındaki noktai nazarını

sormakta ve bu hususta Dahiliye Vekilinden izahat istemektedir. Şükrü Kaya Beyin bugün izahat vermesi ve bu hususta münakaşalar vuku bulması çok muhtemeldir.

Suikast

M. Musoliniyi Öldürmek İstiyeni Kim Teşvik Etmiş

Roma 6 (A.A.) - Matbuat bürosunun bir tebliğine nazaran Sbardello, M. Musoliniye yapmak teşebbüsünde bulunduğu suikastın Belçika ve Fransadan gelen İtalyan muhacirler tarafından tertip edildiğini, kendisine lazım gelen vesaiti ve parayı bunların verdiklerini söylemiştir.

İsyan Çıktı

Nevyork, 6 (A. A.) - Saatiyago dö Şiliden bildirildiğine göre Şilinin cenup kısmında yeni sosyalist idaresi aleyhinde birdenbire bir hareket başgöstermiştir.

(Tafsilat beşinci sayfada)

sızlıkların devası, hem de âcil ve zaruri devası, en cezri iktisadi ve mali tedbirlerle maiyeti ucuzlatmak, bu suretle bütçemizi, köylümüzü, ve bu iktisadi unsurları kurtarmaktır. Başka selâmet çaresi ve çıkar yol yoktur.

Fransada Siyasî Mahkûmlar Affedilecek

Paris, 7 (A.A.) - M. Heryo dün sabah birbirini müteakip İngiliz sefirile harbiye nazırı M. Pol Bonkuru ve Avusturya elçisini kabul etmiştir.

Alınan malûmata göre, yeni hükümetin ilk icraatından biri de siyasî mahkûm ve mevkûflar hakkında meclise bir af tedbirleri kabul ettirmek olacaktır.

Edirne'de Bulgar Seyirciler

Edirne, 6 (A.A.) - Bugün Edirne muhtelili ile yapılacak maçlarda bulunmak üzere Bulgaristandan zabıtlar ve sivillerden mürekkep kafileler gelmiştir.

Sırplar Galip

Belgrat, 6 (A. A.) - Fransa ve Yugoslâv Milli Takımları arasında yapılan bir futbol maçında Yugoslâvya takımı, hâdisesizce geçen, oldukça renksiz bir oyundan sonra Fransızlara galip gelmiştir.

Yunanistanda

Hükümet Kanunu Esasinin Tadilini İstiyor

Atina, 7 (A. A.) - M. Mihalakopoulos hükümetin beyannamesini okumuştur. Beynamede Alman kanunu esasınının 48 inci maddesinin bahsettiği imkânlara müşabih imkânları temin edecek şekilde kanunu esasının tadili arzusu izhar edilmektedir.

Hitlerin Zaferi

Berlin, 6 (A.A.) - Meklemburg Diyet Meclisi için yapılan intihabatın kat'i neticelerine göre, Hitler taraftarları 59 azalıktan otuzunu kazanmışlardır.

İcra Ve İflâs

Ankara, 7 (Hususi) - İcra kanununun bir maddesi iktisat encümeni tarafından tetkik edileceği için kanunun kat'i kabulü Meclisin perşembe celsesine kalmıştır.

Amerika Bütçesi

Vaşington 7 (A.A.) - Cümhur reisi M. Hoover, bütçe kanununu imzaladı.

Sözün Kısası

Propaganda
İhmal Edilmeyecek
Bir Kuvvettir

A. E.

Ottava adını taşıyan bir Amerikalı, mensup olduğu ticarethane namına şubeler açmak üzere şehirden şehire dolaşmaktadır. Bu arada İstanbul da uğramış ve gazetecilere bu seyahat esnasında başından geçen vak'aları anlatırken:

- Afrikada yamyamlar arasında senelerce kaldığını söylemiş!

Yamyamlar arasında beyaz insan eti çok makbuldür. Amerikalının eti ise hem beyaz hem de pembedir. Buna rağmen nasıl olmuş ta yamyamlar bu ete rağbet etmemişler ve sahibini koyvermişler, anlıyamadım. Mister Ottava biraz alameriken reklâm yapmak istemiş ve (atmıştır) dedim.

Fakat bu cümle bana on yedi sene evvel bizzat şahit olduğum bir vak'ayı hatırlattı:

Çanakaledeydim. Muharebenin en şiddetli günlerinden birini yaşıyorduk. Bugünlerin birinde Gazinin fırkası Avustralyalardan bir hayli esir almış, gurup karargâhının bulunduğu "Sarı kız", tepesine göndermişti. Esirlerin arasında birkaç tane de zabıt vardı. Şimdi nerededir ve nedir maalesef bilmiyorum, çok cesur ve çok şen bir Türk zabiti, İbrahim Bey, bu zabıtlardan birini isticvap ediyordu. Hiç unutmam. uzun boylu, zayıf bir Avustralyalı herşeyden evvel karnının aç olduğunu söyledi. Yemek getirdiler. Kıtıkta kalmış gibi yedi, bir bardak viski buldular, onu da çekti. Sonra karşısında bekleyenlere baktı ve korkak bir sesle sordu.

- Bize Türklerin yamyam olduklarını söylediler doğru mudur?

İbrahim Bey ciddiyetini hiç bozmadan:

- Evet! cevabımı verdi.
- Demek insan eti yersiniz!
- Tabii!
- Eh.. beni de yiyecek misiniz?
- Elbette!
- Ne vakit?
- Hazırsanız hemen?

Güya bu hazırlanmanın bir zamanı, şekli ve merasimi varmış gibi adamcağız:

- Hayır, hayır daha hazır değilim, dedi.

O zaman muhavereyi dinleyenler ciddiyetlerini muhafaza edemediler, gülümseye başladılar. Zabıt te işin lâfife olduğunu anladı ve bir bardak viski daha çekerek ferahladı. Sonra anladık; meğer neferlerle küçük zabıtlara, harp esnasında teslim olmaları için Türklerin yamyam olduklarını söylüyorlarmış!

İngilizler, birlikte harbettikleri müttefiklerinin hepsinden cesurdular. Ben esirler arasında harbi bir nevi spor telâkki ettiklerini söyleyenleri de gördüm. Buna rağmen her ihtimale karşı propaganda ihmal edilmiyordu, propagandanın en büyük bir silâh olduğu biliniyordu.

Filhakika 20 inci asrın en büyük kuvvetlerinden biri de propagandadır. Fakat maalesef resmi sahada da, hususi sahada da memleketimizde ihmal edilen kuvvet te budur.

Çalda Bağ Hastalığı

Denizli, 6 (A. A.) - Mevsim dolayısıyla Çal kazası bağlarında çıkan külleme ve mildiye hastalıklarıyla mücadele için bağcılara göztaşı ve kükürt dağıtılmıştır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Geçen hafta İstanbulda açılan çiçekçilik ve tavukçuluk sergisi geçen cuma günü kapandı. Güzel çiçek ve mükemmel tavuk yetiştirenlere mükâfatlar dağıtıldı.

Fakat sergide teşhir edilen güller arasında boyalı güller de varmış ve bazılarının iddiasına göre jüri heyeti bu boyama gül teşhir edenlere de mükâfat vermiştir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Tarihî Fıkra

Molla Cami Gibi!

Radyoda, iki arkadaş, edebi bir konferansı dinliyoruz. Nüktedan hatip, öz dilimize doğru yürüyen edebiyatı ve bu cereyanı tesis, telkin ve idare edenleri muhteşem bir belâgatle anlatıyor. Hakikaten zevk alıyoruz, müstefit oluyoruz. Teknik ve düşünce itibarile gösterdiği yeniliklere rağmen üslûp noktasından yine koyu ve ağdalı bir eskilik taşıyan edebiyatı cedideyi yıkan Ziya Gök Alp, radyonun mevcurlerinde böyle, böyle tecessüm ediyor gibil

Hatip sade ve prüzüz Türkçe cereyanının nasıl başladığını anlatırken şu tannan cümleleri kullandı ve sadeliğin halâvetini, lâtafetini büyük bir muvaffakiyetle canlandırdı.

"Bu cereyan, bu m-ısatlı ve mesut cereyan, göğsün bin bir şafak taşıyan kuvvetli bir bürkân gibi indifa ettil."

Ben, bu zarif üslûba meşhur olarak lanca dikkatimle konferansı dinlerken arkadaşım mırıldandı:

— İndifa, kuvvetsiz! Feveran etti denilseydi ahenk ve seca tamam olurdu.

Şimdi sıra şairlerin, ediplerin, romancıların isimlerine gelmişti. Hatip, Lâtfi veya Mirza Salim tezkeresi okur gibi mütemadiyen isim sayıyordu ve kulağımıza sayısız başaklarla dolu bir tarlaun sevimli feşafesini aksettiriyordu.

Koferans bitince arkadaşım kaşlarını çattı:

— Molla Cami, dedi, ne kadar haklı!

— Nerede haklı ve niçin haklı?

— Malûm a; Cami meşhur Baykırının nedimlerinden, musahiplerinden ve muhiplerinden idi. Bir gece o edip Hükümdarın meclisinde otururken bir dervişin huzura çıkması istediği haber verildi. Paşah huzurunda meçhul bir derviş?... Saray teşrifati böyle bir mülakatı terviç edemezdi. Hele hükümdarın halvetimsi bir mecliste bulunduğu sırada yanına diğer bir hükümdarın bile gelmesi mümkün olamazdı. Mecliste hazır bulunanlar, behemehal huzura çıkmak isteyen dervişin bu ısrarına gülmüşdiler. Fakat Baykır, keşküllü misafiri çağırtdı, Molla Camiye de onunla konuşmasını emretti.

Cami, Şarkın büyük filozofu ve büyük şairi "Sadi", yi kışkırdı. Daha doğrusu kendisini ondan üstün gördü. Lâkin, dünyaya çoktan gözünü kapamış olan üstadın kuvvetli şöhretini bir türlü yıkamıyordu. Meçhul dervişin vürudundan istifade ile o davayı tazelemek istedi ve kalender misafire sordu:

— Nereden geliyorsun baba?

— Melci âladan (Gökten demek)

— Oo, memnun olduk. Gökten ne var, ne yok?

— Herşey!

— Edebiyat ta var mı?

— Tabii!

— O halde size bir şey sorayım: Göktekiler Sadi ile Camiye okuyorlar mı. Okuyorlarsa hangisini tercih ediyorlar?

— Sadiyi!

Baykır ile diğer bazı olanlar, dervişin zarafetini alkışlarken Cami haykırıyordu.

— Ne felâket, Yarabbi, ne felâket. Gökte de söz kıymeti bilen yokmuş!

Arkadaşım hikâyesini bitirir bitirmez yerinden fırladı ve yürüdü. O, Refik Ahmet Beyin mufassalan tadat ve terkim ettiği edipler arasında nasılsa ismi unutulmuş bir muharrirdi!

M. T.

MEMLEKET HABERLERİ

Konyada Meyva Kıtlığı Fakat Buna Mukabil Peynir Ve Tereyağı Hayli Bol Ve Ucuzdur

Konya (Hususi) — Bu sene İstanbulda çile bolluğu varmış! Kirazın fiati yedi buçuk kuruşmuş! Bilmem nerede eriğin yüzü e bakan yokmuş! Denizlide kiraz hayramı yapılmış!

Bütün bu bolluk haberlerini biz Konyalılar efsane gibi telâkki ediyoruz.

Memleketin her tarafında bahçeleri, çarşı ve pazarları bezendiren meyva bolluğu bu sene bizim Konyayı kıtlık halindedir. Yerli kiraz henüz çıkmadı. Fakat çıksa bile miktarı pek az olacak. Diğer meyvalar da kiraz gibi azdır. Hulâsa bu sene konya-

Konyanın umumî görünüşü

mız'a meyva kıtlığı vardır. Pazarlarında kayısının okkası elli, erik ve malta eriğinin okkası da yirmi beş, otuz kuruş arasındadır.

Bu meyvalar da diğer şehirlerimizden getirilmektedir. Son günlerde Adana mntakasından mühim miktar da meyva ve seb-

ze getirilmiştir. Sebze fiatleri de diğer şehirlere nazaran ucuz sayılamaz. Kabak beş, bakla on, bezelye otuz, ispanak onbeş, kuruşa satılmaktadır. Marulun tanesi de beş kuruşa almaktadır.

Bunlara mukabil çiftlik hayvanları mahsulâtı hayli bol ve ucuzdur. Yağlı koyun peyniri

otuz, yağsız peynir on beş kuruşa, yumurtanın beşi beş kuruşa, kaymak gibi sadeyağı yetmiş, seksen kuruşa satılmaktadır. Diğer taraftan bu sene üzüm mahsulünün de az olacağı söyleniyor.

S. C.

Muşta Belediye Çalışırsa Şehir Güzelleşecek

Muş (Hususi) — Geçen mektubunda şehrimiz ve civarının Şarkın en cazip ve güzel bir köşesi olduğunu bildirmiştim. Fakat şehrin tam manasile düzeliş güzelleşmesi için insan elinin ve insan kafasının himmet göstermesi lâzımdır. Bu sayede yağmurlu günlerde sokakların çamur deryasına dönmesine, yaz günleri de toz içinde bunalmamıza hiç sebep ve imkân kalmaz.

Belediye henüz tenvirat işleriyle de uğraşmaya fırsat bulamamıştır. Bu sebeple kasabamız geceleri karanlık içindedir. Fakat önümüzdeki sene Belediye şehrin bu gibi eksik taraflarını bertaraf etmek için gayret gösterecektir. Şimdilik güzel bir park yaptırılıyor.

★ 21 Mayısta civar dağlara yağın kızı ve havalide şiddetli soğukların vukuuna sebep oldu. Bu yüzden sebze, meyva ve üzüm mahsulleri kavrulmuştur.

Köylü C.

Akrepten Öldü

Muğlada kunduracı kalfası İzmirlî Hasanın çocuğunu, beşikte yatarken bir akrep sokmuş ve yavrucağı, acı feryatlar arasında ölmüştür.

Bir Köyde Facia

Balıkesirin İlca köyünden Hüseyin yıkanmak üzere girdiği bir dereден çıkamamış, boğulmuştur.

Beyşehirinde

Eskiden Kalma Çok Kıymetli Kilimler Bulundu

Asarı atika mütahasıslarından İtalyan M. Rudolf Beyşehirinde, Eşrefoğlu camiinde kıymetli kilimler olduğunu yazmış ve meseleden Evkap İdaresi haberdar olmuştur. Yapılan araştırmalar neticesinde Beyşehirinde yedi buçuk asırlık kilimler bulunmuştur. Bu kilimlerin çok kıymetli olduğu söylenilmektedir.

Çankırıda Tuz Ticaret Ve İhracatı

Çankırı (Hususi) — Geçenlerde memlehaya ait olan yazılarım meyanında tuz nakliyesinin demiryolları tarifesinde Çankırı için nispetisiz bir şekilde fazla olduğunu, bu hususta tuz tacirlerinin muracaatta bulduklarını kaydetmiştim.

Aldığım habere göre, Demiryolları İdaresi derhal Çankırı istasyonundan şunu sormuştur: "Çankırıda tuz ihracatı daimi surette mi, yoksa muvakkat bir zaman için midir?"

Böyle bir sual sorulduğunu duyan tuz tacirleri derhal başka memleketlere müracaat ederek yeni siparişler aramaya başlamışlardır. Nakliye ücreti azaltılacak olursa hiç şüphesiz tuz satış ve ihracatı hayli artacaktır. Esasen burada çıkan tuz, diğer memlehaler mahsulüne nazaran çok daha iyidir.

Kemal Kadri

Hergün Bir Sual

Siz Olsaydınız!

Tahsilinizi bitirmek üzere-siniz. Hayatın nadir fırsatlarından birile karşılaştınız. Tahsilinizi yarıda bırakmak şartile büyük bir servet sahibi olabilirsiniz. Bu kat'idir. Bilmukabil tahsilinizi tamamlamayı tercih ettiğiniz takdirde bu imkân zail olacaktır. Fakat, bilmukabil hayata kuvvetli bir bilgi hamulesile mücehhez olarak atılmış olacak ve binnetice muhakkak olmamakla beraber refah ve servete kavuşmak imkânlarını elde bulundurabileceksiniz.

Siz olsanız, hangi yolu tercih edersiniz?

?

Sındırgıda Tütün Ziraatı Bu Sene Durgundur

Sındırgı (Hususi) — Diğer senelerin hummalı faaliyetine mukabil bu sene tütün zeri'yatında bir durgunluk vardır. Son zamanlarda 45-50 okkalık denklemin 100-150 kuruş gibi cüz'î bir fiatle zararına satılması bir kısım halkın bu işten elini çekmesine sebebiyet vermiştir.

Alâkadarların söylediğine nazaran, bu seneki tütün zeri'yatında % 40 nisbetinde bir tenakus vardır. Tütüncüler bu tenakusu lehlerine kaydediyorlar. Bu suretle tabii bir tasfiye yapılmakta olduğunu ve fena tütün yetiştirileni sahadan çekilince mahsullerini iyi bir fiatle satacaklarını ümit ediyorlar. Bu sene amele yevmiyesi de fevkalâde düşmüştür. Köylü kadınlar 10-15 kuruşa tarla çapalamakta ve tütün dikmektedirler.

Kazımız aynı zamanda, mühim mihtarda alyon ihraç eder. Lâkin, maalesef, havaların müsaadesizliğinden alyonlar bir karış büyüterek çiçek açmışlar ve bu suretle hiçbir işe yaramaz bir hâl almışlardır.

Şimdi çiftçinin yegâne ümidi hububatta, bostanda ve bilhassa susamdadır. Çünkü, birkaç gün evvel susamın okkası 25 kuruşa kadar fırlamıştır.

**

İzmirde

Manifaturacıların İhtilâfı Nasıl Halledilecek?

İzmir (Hususi) — İstanbuldan şehrimize gelen manifaturacılar ile şehrimiz manifaturacıları Vali Kâzım Paşanın riyasetinde ve Halk Fırkası İdare Heyeti Reisi Hâcîm Muhiddin Beyin huzurile bir içtima aktetmişlerdir. Bu içtimada İzmir kontenjanından İstanbulla çekilen mallar etrafında

Ev Doktoru

Yeni Ve Tesirli Bir İlâç: Su

Bir gün gelip te bir üstadın, bir bardak suyu, çok hastalıkların en şifakâr devası olarak tavsif edeceğ kim hatıra getirirdi. Fakat, kikat budur ve bunu, büyük salâhiyetle ortaya atan Viyanalı benam doktorlarından Glesner'den

Profesör Glesnerin bir tecrübelerden sonra vardığı neticeye göre taktir edilmiş su, tarrîş edici tuzları mas ve bertaraf ettiği gibi kan ve nescimze mevcut albümini de izale eder.

Bundan dolayıdır ki hastaların hergün çok miktar su içmeleri lâzımdır.

Bilhassa yemekten daha evvel iki büyükçe bardak su içtikten sonra, hasta sağ tarafa uzanmalı ve böylece yirmi dakika istirahat etmelidir. Bu müddet zarfında midedeki su boşalmış olur ve alınacak yemek için boş yer bırakır.

Ben, kendi hesabıma, bu tedavinin tam bir isabeti olduğunu iddia edebilecek mevkiideğilim.

Fakat doktor Glesnerin bu keşfi ve tecrübelerinin isabeti tahakkuk ettiği gün, Terkos Şirketine günde doğdu demektir. Esasen bugün bile, dağlardan, derelerden bedava topladığı suyu bize, abıhayat gibi damla, damla tattıran Şirket, artık, bundan sonra kimbilir ne hasislik göstermeye kalkar?

Lâtfede bertaraf, doktor Glesnerin bu iddiası tahakkuk ederse senelerdenberi milyonlar toplayan terkos için dehşetli bir varidat membaı bulundu demektir.

Görülüyor ki bu şirketin yıldı dızı dişidir ve her hâdise, az çok onun işine yarıyor.

Ne talihli şirketmiş bu!

Bitliste Mevsim Faaliyeti

Bitlis (Hususi) — Son günlerde havalar çok iyi ve berrak geliyor. Havaların düzelmesi hepimizin yüzünü güldürdü ve her tarafta faaliyet başladı. Köylüler kağı arabalarile mütemadiyen odun, buğday ve zahire taşıyorlar.

Malatya Vilâyet Matbaası

Malatya (Hususi) — Vilâyet Muhasebei Hususiye idaresine ait matbaa için bu sene bütçeye tahsisat konulmadı. Bu sebeple matbaa bir hazirandan itibaren kapatıldı. Matbaanın kapatılması hâsile bittabi vilâyet matbaasında intişar eden vilâyetin (Yeni Malatya gazetesinin de neşriyatı tatile uğradı.

Tokatta Bir Yangın

Tokat. (Hususi) — Şehrimizde Mahmutpaşa mahallesinde Ahmet Efendinin evinde yangın çıkmış, ev halkı korkarak küçük bir çocuğu odada bırakmış ve kaçmışlardır. Bu sırada Mehmet Ef. isminde biri camları yumrukla kırarak içeriye girmiş ve çocukçağını kurtarmıştır. İhtiyacı ve ahalinin müsterek gayretile evin mühim bir kısmı yandıktan sonra yangın söndürülmüştür.

müzakeratta bulunulmuştur. Bu mesele etrafındaki karar muayyen olmayan bir güne bırakılmıştır.

Siyaset Âlemi

Musoliniye
Suikast Yampak
İstiyen Adam

Roma, 6 — M. Musolini, Kır-
al ve Kırılıca suikast yap-
maktan maznun olarak tevkif
edilen Sbardellatto Anzelo İs-
viçre pasaportunu hâmil bulun-
makta idi.

Suikastçı tevkif edildiği za-
man üzerinde son derece kuv-
vetli ve infilâk edici bir madde
ile yapılan iki bomba ve revol-
ver çıkmıştır. Suikastçı, Muso-
liniye suikast yapmak üzere
Başvekilin ikamet ettiği Ve-
nedik sarayına gitmekte oldu-
nu itiraf etmiştir.

Sbardellatto bir gün evvel
Anita Garibaldi abidesinin kü-
şat resminde görülmüştür, mer-
kum o gün suikasti yapmaya
muvaffak olamamıştır.

Almanyada
Komünistlik
Ve Hitlercilik

Berlin 6 — Dün komünistlerle
Hitlerciler arasında bir arbede
olmuş, iki taraf birbirini taşa
tutmuştur. Birçok kimseler tevkif
edilmiştir.

Berlinin şimalindeki Ebervald
de arbedeler olmuş imparatorluk
bayrağı teşkilâtına mensup birçok
kimseler yaralanmıştır: 250 Hit-
lerci ve Cümhuriyetçi tevkif edil-
miştir.

Avusturyada Nümayişler

Viyana 6 — Nazislerle komü-
nistler tarafından yapılan nüma-
yışlarda 10 bin Hitlerci, "yaşasın
Hitler!", diye bağırılmıştır.

Almanyada Yeni Bir Fırka

Berlin 6 — İmparatorluk bay-
rağı teşkilâtının müessisi olup
geçen hafta teşkilâtın istifa
eden M. Hoersing yeni bir fırka
teşkil etmiştir. Yeni fırka sosyal
demokrat fırkasının daha mute-
dil bir şekil olacak, bir cümhu-
riyetçi temerküzü vücuda geti-
recek, işsizlere iş bulacak bir
sosyalist cümhuriyetçi fırkasıdır.
Fırka, yeni mücadele cephesi
için bir gazete neşreder.

TAKVİM					
SALI					
30 Gün - 7 HAZİRAN - 932 huzur 33					
Arabi			Rumi		
1 - Sefer - 1351			25-Mayıs-sonu- 1348		
Vakit	Ezanı	vasatı	Vakit	Ezanı	vasatı
Güneş	8 51	4 29	Akşam	12 -	19 38
Öğle	4 34	12 12	Yatsı	2 01	21 39
İhtidat	8 35	16 13	İmsak	6 34	2 12

EDEBİ TEFRİKAMIZ : 32

VİKTORYA

Muharriri: Knut Hamsun Nakleden: H. Ş.

ne tesirsiz bir teselli idi. Onun
elemeni tahfif için yaptığı bu
küçük fedakârlığı reddetmemesi
kendisinden rica ediyordu.
Çevik bir hareketle doğruldu.
Karşıdan Viktorya, boş sepetle
geliyordu. Dalgın bir tavırla genç
kıza sordu:

— Galiba çiçek bulamadınız?

— Hayır, toplamaktan vaz-
geçtim. Esasen aramadım da. Yal-
nız orada, beni bıraktığınız yer-
de bir şey yapmaksızın oturdum.

HARİCİ TELGRAFLAR

Yunan Kabinesi Teşekkül Etti.
Musoliniye Yapılan Suikast TeşebbüsüYeni Venizelos
Kabinesi
Teşekkül Etti

Atina, 6 — M. Venizelos ka-
binesi şu şekilde teşekkül etmiştir:

Başvekalet ve Adliye Nezare-
tine M. Venizelos, Başvekalet
Muavinliği ve Hariciye Nazırlığına
M. Mihalokopulos, Maarife M.
Petrides, Maliyeye M. Varvares-
sos, Dahiliyeye M. Tsirimikos,
Harbiyeye M. Savimis, Bah-
riye ve Havaya M. Nossilya-
des, Münakalâta M. Kutsopatalos
İktisade M. Kostopulos, Ziraate
M. Valabos Sihhate M. Vardo-
pulos İçtimai Basiret Nezaretine
M. Apostolu gelmiştir.

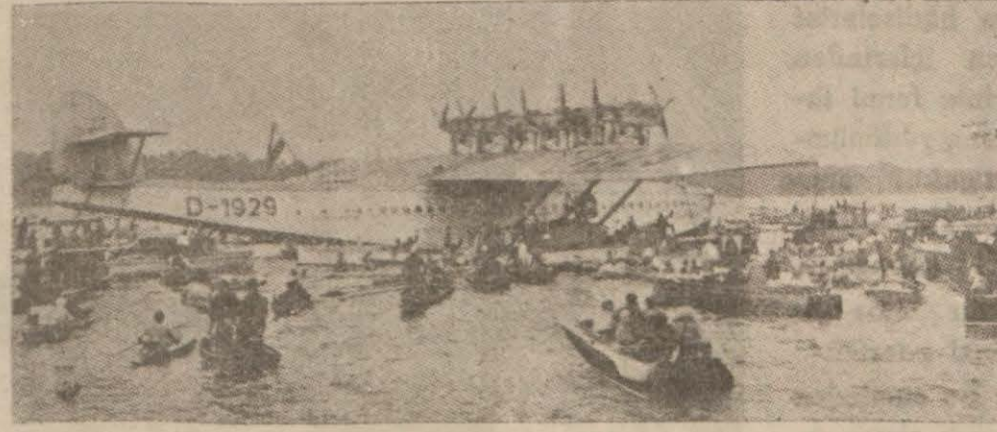
Filipar Faciası
Fransız
Meclisinde

Paris 6 — Aden civarında
yanan Filippar vapuru faciasının
uyandırdığı heyecan henüz sü-
kûn bulmamıştır. Bu meseleye
ait parlâmetoya iki istizah takriri
verilecektir.

Şanghai hâdisesi hakkında
Jurnale şayanı dikkat mektuplar
yazan maruf gazeteci Alber Lon-
dru da avdet ederken bu faciaya
kurban gitmesi büyük bir tees-
sür ve heyecan uyandırmıştır. Bu
münasebetle birçok şayialar çı-
kmıştır: Çinde komünistler aley-
hine birçok raporlar getiren bu
muharriri öldürmek için kom-
münistlerin vapuru yaktıkları
söylenmektedir. Bütün gazeteler
Marsilyaya hususi muhabirler
göndermişlerdi. Muhabirler, bu-
raya gelen felâketzede gemi-
nin en ufak teyfasile bile
görüşmektedirler. Sağ cenah ga-
zeteleri kaza hakkında bir anket
yapılmasını istemekte ve kazanın
sebeplerini tabii bir şekilde iza-
hının kabil olmadığını ileri sür-
mektedirler.

Fransız Komünist Ve Sos-
yalistlerinin Geçit Resmi

Paris, 6 — Perlaşez mezarlı-
ğında 1871 de komünistlerle sos-
yalistlerin kurşuna dizildikleri
duvar önünde bir geçit resmi
yapmak Paris inkılâpçılar meha-
filinde bir an'ane halindedir.
Komünistler ve Sosyalistler Kom-
nün kahramanlarına hürmet
hakkını yalnız kendilerinde gör-
düklerinden her sene geçit res-
minde arbedeler olmaktadır. Son

Almanların meşhur hava diretnotu olan Do-X tayyaresi bir seneden
fazla süren bir hava seferi yaptıktan sonra geçen hafta sonlarında Alman-
yaya geldi. Tayyare bu uzun sefer esnasında Amerikanın birçok kısımlarını
dolaştı ve Okyanusu aşarak döndü.

Ölümü etrafında müheyyiç şayialar çıkan
maruf Fransız gazetecilerinden
Alber Londr

Meksikada
Müthiş Zelzele
Ve İndifalar

Meksika 6 — Zelzele esnasın-
da ölen ve yaralananların yekünü
400 den fazladır. Zelzele esnasın-
da bir med dalgası ve volkanî
indifaat vukua gelmiştir. Sahilde-
ki Tontalan, Maryanillo, Sambbos
şehirleri tamamen su altında
kalmıştır.

Binlerce ölü bahğm sahile
atılması, deniz altında bir indifa
olduğu hissini vermektedir.

Romanya Kabinesi

Bükreş 6 — M. Titulesko Ka-
bineyi teşkilden istinkâf etmiştir.
Kıral, M. Vaideyi davet etmiştir.
Mumaileyhin kabineyi teşkil et-
mesi muhtemeldir.

zamanlarda sağ cenah komünist-
leri tarafından ihdas edilen işçi-
ler İttihadı Fırkası dün geçit
resmini yapmıştır. Moskova ta-
raftarları bunlara hücum etmiş-
lerdir. Sağ cenah mensuplarından
bir belediye müşavirinin kafatası
parçalanmıştır.

— Hayır, size karşı hiçbir
garazım yok.

Viktorya bir an düşünceli
durdu. Sonra, birdenbire, kendi-
sine bas olan mütekebbir tavrı
takınarak:

— Âlâ, demek o akşamki
vak'a sizi müteessir etmemiş.
Bunu daha o vakit takdir ede-
mediğime cidden müteessirim.
Ne ise, artık bundan bahsetmi-
yelim.

— Evet, bahsetmiyelim. Za-
ten benim hissiyatım sizi hiçbir
vakit alâkadar etmiş değildi.

— Allaha ısmarladık, yakında
görüşelim.

— Allaha ısmarladık.

Aksi istikametlerde yollarına
devam ettiler. Yohan durup

Kadın Tayyareci
Fransada
Alkışlanıyor

Sen Jermen 6 — Kadın tay-
yareci Mis Erhart dün burada
yapılan beynelmilel tayyare mi-
tinginde bulunmuştur. Kadın tay-
yareci mitinge bir tayyare ile
gelmiş bilâhare bir otomobile bi-
nerek tribünler önünden geçmiş-
tir, çok alkışlanmıştır.

Merasimde İsviçre tayyareci-
lerinden Geardan tayyaresile 6
dakika mütemadi surette başa-
şığı uçmuştur.

Bir Delinin
Müthiş
Cinayeti

Berlin 6 — Bu sabah Fransa
Sefarethanesinde fevkalâde feci
bir hâdiseler olmuştur.

Cinnet alâimi izhar eden bir
delikanlı Sefire tevdi edilmek
üzere bir paket getirmiş ve Se-
firin huzuruna kabulünü talep
etmiştir. Talebinin reddedilmesi
üzerine merkum pakette beraber
bir kâğıt bırakarak gitmiştir.

Paketin içinde henüz kesilmiş
iki kadın eli çıkmıştır. Zabıta
tahkikatı paketin sahibinin 25
yaşında ve Lutgif Şoef isminde
biri olduğunu ve üç gün evvel
valdesini katletmiş bulunduğunu
meydana çıkarmıştır. Katil sefir-
den Parise kadar gitmesine kâfi
gelecek para verilmesini talep
etmekte idi:

Volkanlar Tekrar İndifaa Başladı

Meksika, 6 — Sahil şehirleri
civarında sular taşmakta ve
sönmüş volkanlar tekrar indifaa
başlamaktadır. Binlerce insan
evsiz ve yurtsuz kalmıştır. Mü-
nakalât yavaş yavaş yeniden
teessüs etmektedir.

arkasına baktı ve genç kızın
uzaklaşımını seyretti. Sonra da el-
lerini ona doğru uzatarak yavaş
ve şefkat dolu bir sesle kendi
kendine söylendi:

— Size karşı kin beslemek
mi? Hayır, oh, bin defa hayır.
Sizi seviyorum, daima seviyorum..
Ve sonra, birdenbire, kendini
tutamıyarak haykırdı:

— Viktorya!
Genç kız çağrıldığını du-
yunca birdenbire olduğu yerde
irkiildi. Dönüp arkasına bakmakla
beraber, durmadan yoluna devam
etti..

Günler geçiyordu. Yohan,
ruhundaki nihayetsiz üzüntülerle,
uykudan ve çalışmaktan büsbü-
tün mahrum, vaktini ormanda
geçiriyordu. Bir gün, çamlarla
örtülü tepelikteki direğe

Gönül İşleri

Kadın
Ne Vakit
Eğlence Arar?

"Sevişerek evlendiğim kadını
üç senedir mes'ut bir hayat ya-
şıyorum. Kazancımız fena değil,
mükemmel denecek surette geçi-
niyoruz. Çocuğumuz yok. İkimiz
de serbestimize azami derecede
düşkünüz. Yalnız son zamanlarda
içimi burkan bir şüphe var. Bazı
akşamları evde kalıp istirahat
etmek istiyorum. O vakit karım
ya bir poker partisine, yahut bir
ziyarete gitmeyi teklif ediyor. Ev-
den ve benden kâfi derecede
zevk ve neşe duymadığını hisse-
diyorum. Acaba felâketin başlan-
gıcında mıyım?,"

İstanbul: Necati

Bu suali birçok erkekler za-
man zaman kendilerine sonali
ve cevabını araştırmışlardır.
Çünkü bu mesele, bir çok evli-
lilerin karşılaştıkları, fakat farkı-
na varamadıkları için haline ça-
lışmadıkları mühim meselelerden
birdir.

Kadın ne vakit evden hoşlan-
maz? Ne vakit kocasına başbaşa
kalmaktan kaçır? Ne vakit ken-
disine evinin harıcında eğlence
arar?

Evinden ve kocasından mem-
nun olmadığı zaman. Erkek bü-
tün gün işindedir. Kadın bütün
gün evinde onu bekler. Bir ka-
dının çocuğu yoksa, hayat onun
için cehennem bir azaptır.

Kadının gündüz eğlencesi, ya
çocuğu, ya evinin işi, ya a
daşlarıdır. Çocuk yoksa, ev işi
bir kadını bütün gün meşgul et-
meye kâfi olmaz. Boş zamanını
arkadaşlarıyla geçiren kadın, tehli-
keli yola girmiş demektir. Çünkü
genç kadınlar kendi aralarında
yalnız kaldıkları zaman birbirle-
rini yanlış yola götürebilirler. Gün
düz kumar partileri, gezintiler
sinemaya gidişler bu fena yollara
götüren vasıtalar. Bahusus
hürriyetine ve zevkine düşkün
bir kadın bu yollara daha kolay-
lıkla sülük eder.

Akşama kadar evinde koca-
sını bekleyen işsiz bir kadın gece
erkeği ile başbaşa verip otura-
maz. Çünkü konuşacakları mevzu
tükenmiştir. Birbirlerini eğlendir-
melerine imkân yoktur. Bahusus
erkek yorgundur ve karısını
eğlendirecek kabiliyeti kaybet-
miştir. O vakit kadın can sıkın-
tısını gidermek için kendine eğ-
lence arar. Bunu aile gezintile-
rinde bulamazsa, pokere düşer,
onu da bulamazsa başka yollar
arar.

Binaenaleyh karısını evine ve
kendisine bağlamak isteyen koca,
evvelâ kadını meşgul edecek k
vasıtaları hazırlamalıdır. Kadını'n
en tatlı meşgalesi ise çocuktur.
Analık öyle bir zevktir ki, kadını
evden dışarı çıkarmaz.

HANİMTEYZE

sancak çekilmişti. Şatonun yuvar-
lak kulesinde de şato sahibinin
renklerini taşıyan bir bayrak
dalgalanıyordu.

Büyük bir teheyyücün tesirile
Yohanın kalbi atmakta idi..
şatoya misafirler gelecekti. Mahut
müsamerelere veriliyordu..

O gün hava çok ılık ve
sakindi. Dere, yamp sararmış
olan kırların arasında, sıtmalı
bir nabızın atışını andıran seri ve
muttarit hareketlerle akıyordu.
Hafif ve ince bir buhar, beyaz
bir yelpaze gibi, dalgalanarak
derenin kıyılarından etrafa yay-
lılıyordu.

Rihtma gitmek üzere şatonun
kapısından dört araba ayrıldı.

Vapur rihtma yanaştı. İçeri-
sinden birçok kadınlar, erkekler
çıkarak arabalara yerleştiler.

[Arkası var]

Bir Çiçek Hırsızı Muharrir

Paris, 3 (Hususi) — Paris mahkemelerinden biri, bir mezarlıktan çiçek çalmakla maznun Alfred Pasifik isminde bir muharririn muhakemesini yapmıştır. M. Alfred, reisin suallerine şu cevabı vermiştir:

— Ben muharririm. Merhum İstatlarım Loti ve Gonkura çok hürmetim vardı. Üstatların kabirlerini ziyarete giderken biraz çiçek götürdüm.

Evvelâ Lotinin mezarına gitmiş bulundum. Çiçekleri de buraya koydum. Halbuki Gonkura daha ziyade hürmetim vardı. Onun mezarına da çiçek koymaklığım lâzımdı. Bir dalgınlık eseri olarak hepsini koyduğum birinci mezardan geri alamazdım. Fazla çiçek almak için param da yoktu.

Gonkurun mezarına doğru müteessir ve bitkin adımlarla ilerlerken gözüme üstü tamamen çiçekle kapalı bir mezar ilişti. Buradan birkaç çiçek alıp üstadın mezarına koymak istedim. Halden anlamayan kabristan bekçisi de beni yakalıyor karakola teslim etti..

Bu vaziyet karşısında müddei umumî maznunun beraatini talep etti. Heyeti hâkime kısa bir müzakereden sonra kendisini muharrir olarak takdim eden Alfredi yalnız 25 frank para cezasına mahkûm etti. Hâkim maznuna şu nasihatini yapıyordu:

— Bir daha üstatlarınızın mezarını ziyaret ederken yanınıza alacağınız çiçekleri daha evvelden iki kısma ayırınız ve bir daha böyle bir günah işlemeyiniz.

90 Yaşında Bir Yeni Evli

Peşte, 3 (Hususi) — Nirmanda köyünde 90 yaşında İyoran Kresmotski isminde bir ihtiyar, 25 yaşında ve son derece güzel bir genç kızla evlenmiştir. Düğüne bütün köy halkı iştirak etmiştir. Zaten köy halkı, uzaktan yakından bu ihtiyar güveyin akrabası bulunmaktadır.

Gelin, kocasından çok memnundur. İhtiyar damat ta şimdiye kadar 3 defa evlenmiştir. Dinçliği sayesinde her yere yaya olarak gidip gelmektedir. Otomobil, telefon ve radyoda nefret etmektedir. Bilhassa son zamanlarda sık sık vukubulan fırtınaları radyoya atfetmektedir.

Yeni evliler harmandan sonra balayını geçirmek üzere Peşteye gideceklerdir.

Kilisede Çıldıran Kadın

Liyon, 3 (Hususi) — Vanda Vajkurak isminde genç ve son derece güzel Lehli bir kadın dün sabah Podamsiyon kilisesine gitmiştir. Genç kadın, şaşkın şaşkın etrafına bakındıktan sonra çantasından çıkardığı tabanca ile, ibadet etmekte olan kadın ve erkeklerin üzerine ateş etmeye başlamıştır.

Genç kadın, polisleri görünce çılgına dönmüş ve polislerin üzerine de altı el silâh boşalttıktan sonra yakalanabilmiştir.

Tahkikat ve muayene neticesinde kadının o anda kuvvetli bir sinir buhranıyla tecennün ettiği anlaşılmıştır.

Bir Yıldönümü Münasebetile

Mors Kendi İsmine İzafe Edilen Telgrafı Nasıl İcat Etti?

Amerikalılar, tarihlerinin mühim hâdiselerini veya içlerinden birinin fennî ihtiramı, yıldönümleri geldiği zaman tes'it etmekte hiç geri kalmazlar. Hatta biraz da isticial ederler.

Bu cümleden olarak şimdi Amerikalı Samuel Mors'un ihtira ettiği Elektro Manyetik telgrafın yıldönümünü tes'it etmektedirler.

Mors'un kendi ismine izafe edilen telgraf hakikat halde 1835 senesinde tatbiki edilmiş, fakat 1832 de düşünülmüştür.

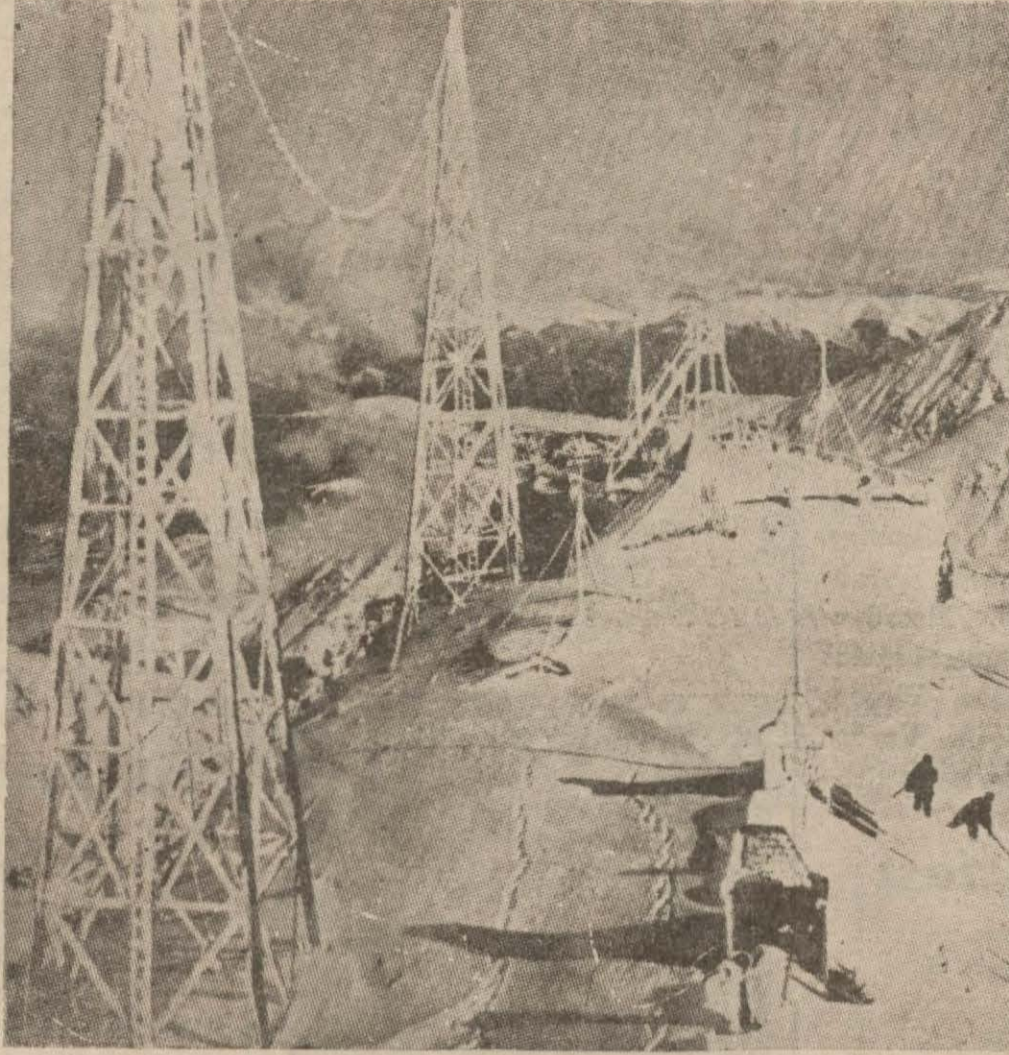
Samoel Mors ressamdı, hem de kudreti tanınmış bir ressamdı. Fakat fırçalarını ihmal etmemekle beraber (Fizik) ile de meşgul olurdu.

Anlattıklarına göre:

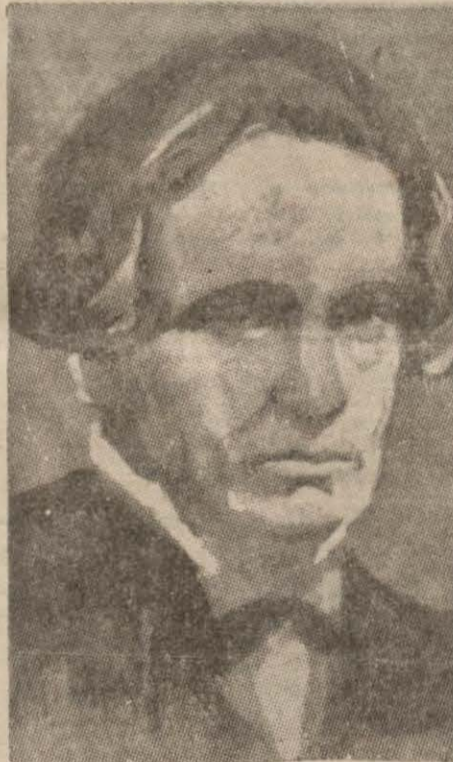
Mors 1829 senesinde Avrupa'ya gelmiş, Fransız İngiliz müzelerini ziyaret etmiş ve üç sene kadar kaldıktan sonra 1832 de memleketine dönmüş.

Bu avdet seyahatinde Sully adını taşıyan gemide bir gece yemek yenilirken, o sırada ilk tecrübeleri yapılmakta olan elektrikten bahis açılmış, sofrada hazır bulunanlardan biri:

— Ben Franklenin yaptığı tecrübelerde hazır bulundum. Elektrik makinesinden çıkan şerare hesap edilemeyecek kadar kısa bir zaman içinde dört kilo-

Karlı dağlarda son sistem bir telsiz telgraf merkezi

Telgrafın Mucidi Mors

metre mesafeyi katediyor demiş!

Başka bir yolcu da:

— Bir bakır telin bir ucuna dokunan elektrikli cereyanının derhal bakır telin öbür ucuna gittiğini söylemiş.

Mors muhavereyi sükûnetle dinliyormuş. Kendi kendine:

— Bu elektrik hassasından uzun iki şehir arasında muhabere için istifade edilebileceğini düşünmüş.

Ve Amerika'ya avdet edip te karaya çıkacağı zaman geminin kaptanını bulmuş:

— Kaptan, demiş, günün birinde sizin işinize de yarıyabilecek olan bir muhabere usulü keşfettim. Yakında tecrübelerini yapacağım. Benden bahsedildiğini işitirseniz hatırlayınız ki ihtiramı sizin geminize borçluyum.

★

Mors usulile telgraf vakıf 832 de keşfedilmiş, fakat 844 te tatbik olunmuştur. Tatbik mahalli bittabi Amerikadır. İlk defa olarak Vaşington ile Baltimor şehirleri arasında konuşulmuştur.

Avrupa memleketleri arasında Mors usulü telgrafı ilk olarak kabul eden Rusya olmuştur. İkinci Avusturya, üçüncü Prusya, dördüncü İsviçre, beşinci Fransadır.

Fransızlar, Kâğıdın Ve Kâğıtçılığın Sırrını Vaktile Araplardan Almışlar

Şimdi Bu Sırrı, Kıymetli Bir Hazine Gibi Saklıyorlar

El tezgâhile kâğıt çıkarılırken

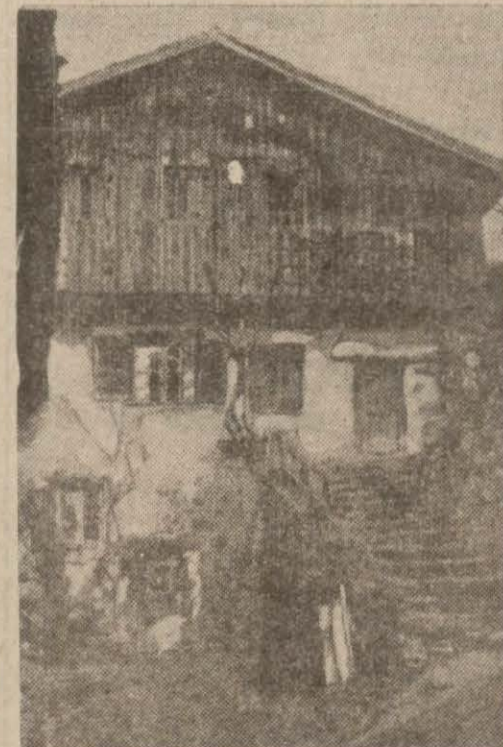
Sanayi ne kadar büyür ve azametleşirse azametleşsin onun yanında yine birtakım ufak sanayiînl hâlâ yaşayabildiğine şahit oluyoruz. Bu hal, hemen her sanayi memleketinde böyledir. Meselâ Fransa, sanayiî bir hayli

inkışaf etmiş bir memleketidir. Fakat bu makine snayiinin yanbaşında bir de el sanayiî vardır ki makinenin temin ettiği kolaylık ve ucuzluğa rağmen bu iptidai ve lonca devrinin çalış-

İhtiyar işçi, paçavra hamurunu yumuşatıyor

ma tarzı, kendini koruyup yürümektedir. Bu münasebet-

Bu nefis kâğıtları çıkaran tezgâhların binası

le dokuma tezgâhlarla Vaber vadisinde, Ambr isimli kasabada mevcut kâğıt fabrikaları bu aradadır. Bu kasaba, bilhassa eski eski ve iptidai şekilde lüks kâ-

Esrarengiz Bir Leylek Bulundu

Pulatlî — Kazamızın şimali garbisinde 8 saat mesafede Ankara çayı veya Şar suyu ile Sakarya ırmağının birleştiği yerde mayısın 11 inci günü bir çoban bir leyleğin ölmek üzere olduğunu görmüştür. Biraz sonra ölen leyleğin bacağına madenî bir bilezik zuhur etmiştir. Bir muamele için mahalli mezkûra gimiştim. Bileziği tetkik ettim. Üstünde şu yazı vardı.

ZOOLOG
Stasyon 209451
Helcoland
[Retour]

Bu alüminyum bilezik burada mahfuzdur. Bu vaziyet leyleğin herhangi bir ilmi tetkik icrası için uzak memleketler ve diyarlardan uçup buraya kadar geldiği ve burada öldüğü anlaşılıyor. Leyleği buraya gönderen müesse belki neşriyatınızla vaziyetten haberdar olacaktır.

HULÜSİ

Amelelerin Sigortası

Zonguldak havzası dahilinde maden ocaklarında çalışan amele hergün kaza ve tehlike ile mücadele ederek çalışmaktadırlar. Bir grizo kazası neticesinde ölen amelenin arkasında bırakacağı çoluk ve çocuğu perişan ve sefil olmaktadır. Yegâne içtimai müdafaa âleti olan sigorta usulünü burada da tatbik etmelidir. Sigorta usulü tatbik edilecek olursa amele çalışmak uğrunda hayatını feda etse dahi hiç olmazsa gözleri açık gitmez.

Diğer Avrupa ve Amerika işçileri bizim amelelerimizden çok fazla ücret aldıkları halde hayatları da sigortalıdır. Sonra, ücret, ikramiye gibi daha birçok şekilde istifadeleri de vardır. Meselâ sıhhi içtimai tesisattan da bedava istifade ederler. Bizim amelemiş hem az ücret alıyor, hem de istikbalî temin edilmemiş oluyor. Bu itibarla alâkadarlar sigorta usulünü mutlak surette ihdas etmelidirler.

Zonguldak: SUNGUR

Cevaplarımız

Malatya N. Ükkâş Efendis Nümunelerinizi idarehanemize gönderiniz.

ğitlar imalile şöhret kazanmıştır. Usul çok iptidai olduğu için istihsal de azdır. Fakat meydana gelen eser çok nefistir ve bu sanayi, bundan dolayıdır ki diğer kâğıt fabrikaları rekabet yapabilmektedir.

Maamafih büyük sanayi, bu babrikalardan birçoğunu batırmıştır. Şimdi, ancak çalışabilecek halde dört, beş tane vardır. Bunların imalâtı Londra ve Paris sevkolunmakta ve bu büyük şehirlerin lüks kâğıt ihtiyacını tatmin etmektedir.

Şimdiye kadar Fransız kâğıt fabrikaları, bu imalâthanelerin esrarını öğrenmek için çok uğraşmışlardır. Rivayete göre Sen Lni zamanında ve Ehli Salip muharebeleri hengâmında bir Fransız askeri, bu şekil kâğıt imali sırrını Kudüslü bir araptan öğrenmiş, memleketine döndükten sonra bunu tatbik etmiş ve o gün, bugün, bu sır, babadan evlâda intikal ettirilmiş ve harice haber verilmemiştir.

PAZAR OLA HASAN BEY

Pazar Olanın Açık Mektupları

Londrada "Erkek Elbisesini İslah Cemiyeti" kâtibi umumisi doktor Jordan cenaplarına:

Erkek elbisesini islah maksadile bir cemiyet teşkil ettiğinizi gazetede okudum. Garip bir tesadüf, geçen hafta bu sayfada intişar eden vecizelerimin

birinde aynen: "Kadınların yazın göğsü bağı açık tiril ipekli fistanlarla gezip dolaştıklarını gürdükçe dünyaya erkek geldiğine esef ediyorum!", demiştim. O zaman İngilterede "erkek elbisesini islah", maksadile teşekkül etmiş bir cemiyet mevcut olduğunu bilmiyordum. Bilmediğim halde Türkiyede gazete sütunlarında cemiyetinizin propagandasını yapıyormuşum! Bu hizmetime mukabil beni fahri aza mı kaydedersiniz, yoksa Türkiye mutemetliğine mi tayin edersiniz... Artık orası sizin bileceğiniz iş!

Aziz doktor, sizin tarafları bilmem amma, vallahi burada havalar pek sıcak geliyor. Böyle devam ederse, güneş bizi hazırlap yumurta gibi pişirecek!

Erkek elbisesinin manasızlığından bahsediyorsunuz. Kabul sınıksı, hatta bazan da kaskatı bir yakalık taktığımız yetişmiyoruz gibi üstüne bir de boyunbağı bağlıyoruz. Ben şu boyunbağının hikmetini bir türlü anlayamadım. Öyle zannediyorum ki bu işten para kazanan boyunbağı fabrikatörlerle boyunbağı tüccarlarından başka bu hikmete kimse akıl erdirememiştir. Yaz günü uzun kollu kocaman bir ceket, uzun paçalı bir kantolon giymekte ne mana var?

Bu da belli değil! Asıl garibi ceket yetişmiyormuş gibi altına önu baştan aşağı kadar ilikli sınıksı bir yekek giyenler bile bulunuyor. Hepsî âlâ, fakat bu yekek neye iyi?.. "Erkek elbisesinin yegâne faydası hatsiz hesapsız cepleri olmasıdır", buyuruyorsunuz. İyî amma bu kadar cebe ne lüzum var? İçine koyacak para olmadıktan sonra..

Kadınların yakasız, kolsuz, sigara kâğıdı gibi ince elbise ile gezmeleri hoş görüldüğü halde biz zavallı erkekler niçin bu haktan mahrum ediliyoruz? Erkeklerin kadınlardan daha edipli giyinmesindeki hikmeti anlayan varsa beri gelsin!

Sonra biraz da şışmanları düşünmeli... Bu biçarelerin dar, hava almaz elbiseleri içinde yaz

Komşu — Hasan Bey' Mecidiye Köyü şehir hududu dahiline girdiği halde orada hâlâ ucuz et satıldığı belediyenin nazarı dikkatini celbetmiş. Derhal tetkikata başlamış..

Hasan Bey — Tabii birader.. Şehir dahilinde hiç ucuz et satılır mı? Meseleyi tetkik edip derhal önüne geçmeli!

Düşünce Merakı

Hasan Bey süt meselesile ötedenberi alâkadar olur. Bunu bildiğim için geçen gün gazetede gözüme ilişen bir haberi kendisine okumayı ihmal etmedim. Belediye süt ihtikârını men' için tedbir alacakmış. Gazetenin bu fıkrası şu satırlarla bitiyor:

"Belediye süt ve süttten yapılan gıdaların temiz ve ihtikâra delâlet etmeyecek fiatlarla satılmasını temin için şimdîye kadar düşünüp hazırlanan projelerden birini bu sene tatbik etmesini düşünmektedir.."

Bu satırları okuyup bitirdiğim zaman Hasan Bey bıyık altından güldü.

— Neden güldün Hasan Bey? diye sordum.

— Hiç!

— Canım, hele hele...

— Pazar ola birden hararetlendi.

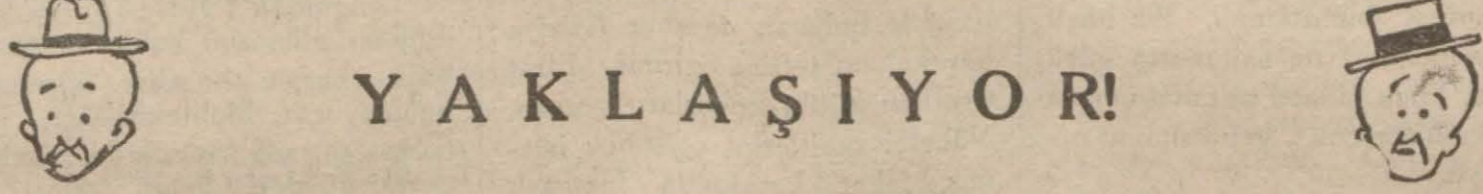
— Nasıl gülmiyeyim, a birader.. Bu okuduğun tıpkı Nasrettin hocanın Adanada diken ekmesi gibi bir şey...

Vakîâ iyi iş altı ayda çıkar derler amma, her ne hikmetse bizim belediyeden prorojeler altı senede de çıkamıyor... Sonra mademki şimdîye kadar düşünülen bu projeler hazırlanmış, niçin bunların hepsi tatbik edilmiyor da içlerinden yalnız biri tatbik ediliyor? Orası belli değil. [Maa-fah gazetinin yazdığına göre Belediye o biricik tedbirin tatbikini bile daha düşünmekte imiş! Birader, bizde bu düşünce merakı varken daha çok zaman süt yerine terkos suyu içeriz!

Gümüş Para

— Hasan Bey, hükümet piyasaya gümüş para çıkaracakmış. Ne dersin?

— Vallahi birader, hiç te fena olmaz! Belki kesemize bereket gelir.. Bana kalırsa keramet altından ziyade o eski at nalı gibi mecidiyelerde idi.. Hele bir kere de onları tecrübe edelim, bakalım nasıl olur!

YAKLAŞIYOR!

Düşündükçe vücudüm tuhaf tuhaf ürperir
Haziran geldi, banyo mevsimim yaklaşıyor!
Sadece düşünmesi insana neşe verir,
Haziran geldi, banyo mevsimim yaklaşıyor!

★

Denize sifatah etmem eski temmuz girmeden,
Beni ayıplamayın, çünkü yıldım nezleden!
İhtiyat lâzım, daha bana lâzım bu beden!
Haziran geldi, banyo mevsimim yaklaşıyor!

Sabırlı olmak gerek, az kaldı gitti çoğu..
Nerde ise düşecek suya karpuz kabuğu!
Pazar Ola alacak Filüryada soluğu..
Haziran geldi, banyo mevsimim yaklaşıyor!

★

Filürya, Suadiye, Adanın meşhur koyu..
Hergün başka bir semtte yapacağım banyoyul
Eyice yüzmek için sıkı aldım mayoyul
Haziran geldi banyo mevsimim yaklaşıyor!
P. O. Hasan Bey

günü ne çektiklerini bir Allah bilir! Bence en evvel azaptan kurtarılması lâzım gelen bu zavallılardır. Zayıflar neyse amma, bu gibi şışmanların ince kolsuz entarilerle veya açık, kolsuz gömlek kısa pantolonla sokağa çıkmalarına müsaade etmek zamanı gelmiştir zannederim! Ferah ferah.. Ooooooh!... Onların da bir gözü gönlü açılın!

Geçen gün tramvayda yüz on, yüz yirmi kiloluk bir şışman gördüm. Zavallı adam alından zırıl zırıl akan terleri silmekle bitiremiyor, ohlayıp pufliyor...

Ve bunları yaparken [ince ipekli fistan giymiş kilo itibarile kendisine muadil bir madamanın çıplak kollarına, açık ensesine ve gerdanına gıpta ile bakıyor... Kimbilir o [sırada adamcağızın aklından neler geçiyordu!

Sıcak basalıdanberi bu mesele beni adamakıllı düşündürmiye başladı. Böyle giderse galiba benim de tahammülüm kalmıyacak, burada bir "Yandım Allah", lar cemiyeti teşkil edip erkekleri bu cendere gibi esbaplardan kurtarmak için mücadeleye başlayacağım!

Baki sayınız meşkür olsun, aziz doktor.

Pazar Ola

Düşür Çekici

— Hasan Bey, Almanlar yeni kırk ikilik top yapmışlar. Alman-yadan Attığı gülle Baltık denizini aşıp Norveç kıralının sarayının bahçesine düşmüş!

— Ha... Düşmüş değil mi?

Ben "düşmemiş, hâlâ gidiyormuş", diyeceksin zannettim de "gülleyi düşür, yoksa..." diyecektim.

— Yoksa ne diyecektin?

— Canım, Acem şahının yaptırdığı yüksek kuleden dülgerin düşürdüğü çekiç hikâyesini bilirsin...

Komşu — Bir Avusturya Şirketi bizim kekliklerimizi toptan satın alıp Avusturyaya sevkedecekmiş. Hasan Bey— Keklikleri toptanlasınlar ziyanı yok.. Amma pliliçlere dokunurlarsa kavga çıkar hal.

KADRO HARİCİNE...

Meşhur sözdür: Hâkime Mülk olmamış mahkeme!
«Kadro harici kaldım»
Diye kendini üzmel

★

Postu, bir de bakarsın
Başka yere atarsın!
Bekârsan, belki yağlı
Bir kuyruğa çatarsın!

★

Dünya bu, belli olmaz..
Kolayca çile dolmaz!
Dolduramazsın boşu,
Doluya korsun almaz!

★

Ahbap, bana kalırsa,
Lüzumsuz fazla tasa.
Yalnız, Allah vere de,
İşi bakkal çakmasa!

Pazar Ola

komşu — Hasan Bey, gazeteseler yazıyor: Eskişehirde bir erkek leyilek, dişisinin üstüne başka bir diş sevmiş. Kendi karısı da bir fırsatını bulup rakibesini bir temiz patakla-mış...

Hasan Bey— Mükemmel bir zabıta vak'ası.. Desene ki asrîlik hacı babaları bile baştan çıkarmıya başladılar.

OTUZ YENE EVVEL, BİZİ İDARE EDENLER...

Sait Efendi Başkâtip Oldu

Abdülhamidin Sait Efendiyi Tercih Etmesi Rüştü Ve Mithat Paşayı Çok Sinirlendirmişti

Muharriri *

Her Hakkı Mahfuzdur

— 27 —

Abdülhamit cülûs eder etmez, hepsinden kurnaz davrandı. Derhal:

— Başkıtâbet için, münasip birkaç zat arzedilsin de, tetkik edelim.

Dedi. Derhal, bu dört kişinin ismini havi bir liste takdim edildi. Ziya, Kemal ve Sadullah Beylerin isimleri hizasında birçok medayihi havi cümleler vardı. Bunların altında da şu satırlar yazılmıştı.

[Sait Efendi — Medresede tahsil etmiş. (Usulü kitabete) cidden vakıf sâyi zatısı ile Fransızca öğrenmiş, bahil, kıyafetine itina etmez bir zattır.]

Abdülhamit, bu satırları görünce gülümsedi. Ve hemen kırmızı mürekkep ile Sait Efendinin ismi hizasına işaret etti.

Abdülhamidin bu intihabı, çok tabii idi. Çünkü Kemal ve Ziya Beylerden esasen nefret ediyordu. Abdülhamide göre bu iki zat, evvelâ Sultan Muradı bile baştan çıkararak ve Kurbâldere köşkünde sabahlara kadar işi işret âlemleri yaparak nihayet büyük biraderinin deli olmasına sebep olan adamlardı. Sonra, emcası Abdülâzizi hal'edenlerin yararıydı. Ve daha sonra da, Mithat Paşa ile rüfekası tarafından tavsiye ediliyorlardı. Buna binaen bunları kabul etmeyeceği aşikârdı... Sadullah B. ise, Sultan Muradın hususî hizmetinde bulunmuştu. Ona bir meyil ve merbutiyet beslemesi ihtimali vardı. Sultan Murat hayatta oldukça, Sadullah Beye emniyet ve itimat caiz olamazdı. Bu sebepten dolayı, onun da başkıtâbete kabulü, uyamazdı.

Bu mülâhazalara binaen, dördüncü şahıs olarak gösterilen Sait Efendi; Abdülhamide, tam biçilmiş bir kaftan gibi geldi. Sait Efendinin ismi hizasına verilen kısa izahat, Abdülhamidin hoşuna gitmekle beraber, Damat Mahmut Celâleddin Paşanın tavsiye ve iltiması da işe yaradı. Abdülhamit, Sait Efendiyi derhal kendine başkâtip yaptı.

*

Gerek sadarazam Rüştü paşa ve gerek Mithat paşa, Abdülhamidin bu tercih ve tayininden fena halde bozulmuşlardı. Saltanata geçmeden evvel kendilerine mümaşatkâr görünen Abdülhamidin, tahta oturur oturmaz, derhal onların teklif ve tavsiyelerini reddederek kendi fikrile harekete başlaması, tabiidir ki üzerlerinde menfi bir tesir uyardı. İşte bu hâdiseden itibaren ki Abdülhamit ile araları açıldı.

Sait Efendiye gelince: Esasen vazifeti daha evvel lâyükile kavrayan Damat Mahmut Paşanın

Beşinci Muradın Veliâtlık resmi
[Maarif memurlarından M. B. tarafından gönderilmiştir.]

tertiple ettiği plâni, büyük bir zekâ ve fetanetle tatbika başladı. Abdülhamit, o tarihte cidden zeki ve cevval bir adamdı. Bir hayli zamandanberi de saltanatta gözü vardı. Buna binaen saltanat umuru hakkında az çok kendisini hazırlamıştı.

Fakat ne de olsa, yine hükümet ve siyaset işlerine vukufu azdı. Buna binaen Sait Efendinin emsalsiz zekâsını ve bütün hükümet umurunda derin ihatasını gören Abdülhamit, başkâtipine dört elle sarıldı.

Pek az zaman zarfında rütbei samiyeyi vezarete nailiyetle Sait Paşa oluveren başkâtip; yalnız, Abdülhamidin umuru tahririyesini idare etmekle kalmıyor, aynı zamanda ona bir nasih ve rehber vazifesi de ifa ediyordu.

Abdülhamit, şehzadelik zamanında serbest yaşamağa alışmış-

tı. Evvelâ, iyi bir sporcu idi. Mükemmel ata biner, daima ava gider, şayanı hayret bir meharret ve tahammülle denizde yüzerdi. Çok cesur ve cüretkârdi. Ava gittiği zamanlar, daima maiyetindeki adamlardan ayrılır, Istranca ormanlarının en muzlim ve kuytu köşelerine kadar pervasızca dalar ve saatlerce kaybolurdu. Hatta bir defa orman içinde bir eşkıya çetesine rast gelmiş, bunlarla epeyce mücadele etmiş, bu esnada, bir kurşun yemişti.

Gençliğini ve şehzadeligini bu suretle geçiren Abdülhamit, tahta çıktıktan sonra da aynı hayatı takip etmek istemişti. Geceleri tahta biniyor, yanına iki yaver alarak İstanbul sokaklarını geziyor, karakolları teftiş ediyordu.

Bir gece apansızın eskiden Köprünün Karaköy tarafındaki başında bulunan meşhur Aziziye karakolunu teftişe girmiş. Efrat uyurken bütün kovuşları gezmiş. Nöbetçi zabıtlarını görmek istemiş, fakat karakolda bir tek zabıttan başka kimseyi bulamayınca fena halde hiddet etmişti.

Geceleri yangın topu atılır atılmaz, derhal iki yaverle bir binek atı hazırlanır ve Mabeyni Hümayun kapısına koşarak Abdülhamide intizar ederdi. Çünkü Abdülhamit ekseriya gece yangınlarına giderdi... Bir gece yine Aksarayda yangın olmuştu. Yangının büyümekte olduğunu haber alır almaz Abdülhamit yine atına bindi. İki yaverle, dörtüncü yangına gitti. İcap eden emirleri verdi. Yangın söndürüldü.

(Arkası var)

Şark Vilâyetlerinde Spor Faaliyeti Artıyor

Vali Ferruh Bey Bitlis sporcuları arasında

Bitlis 3 (Hususî) — Şehrimize gelen Vali Ferruh Bey Sıhhiye ve Maarif Müdürleriyle bugün Muşa hareket ettiler. Vali Beyin burada bulunduğu müddet zarfında Bozkır ve Karlı Yurt klüpleri arasında bir futbol maçı yapıldı. Kesif bir halk kütlesi maçı heyecanla takip etti. Şehrimizde ilk defa yapılan bu maç halkta çok alâka uyandırdı. Maçta bire karşı iki ile Bozkır galip geldi. Sporcularımız yakında Vanda yapılacak olan vilâyetler maçına iştirak edecekler. Maçta galip gelen kulüplere, Halk Evleri namına kupalar verilecektir. Burada Bitlis, Muş, Siirt, Van, Diyarbakir, takımları karşılaşacaklardır.

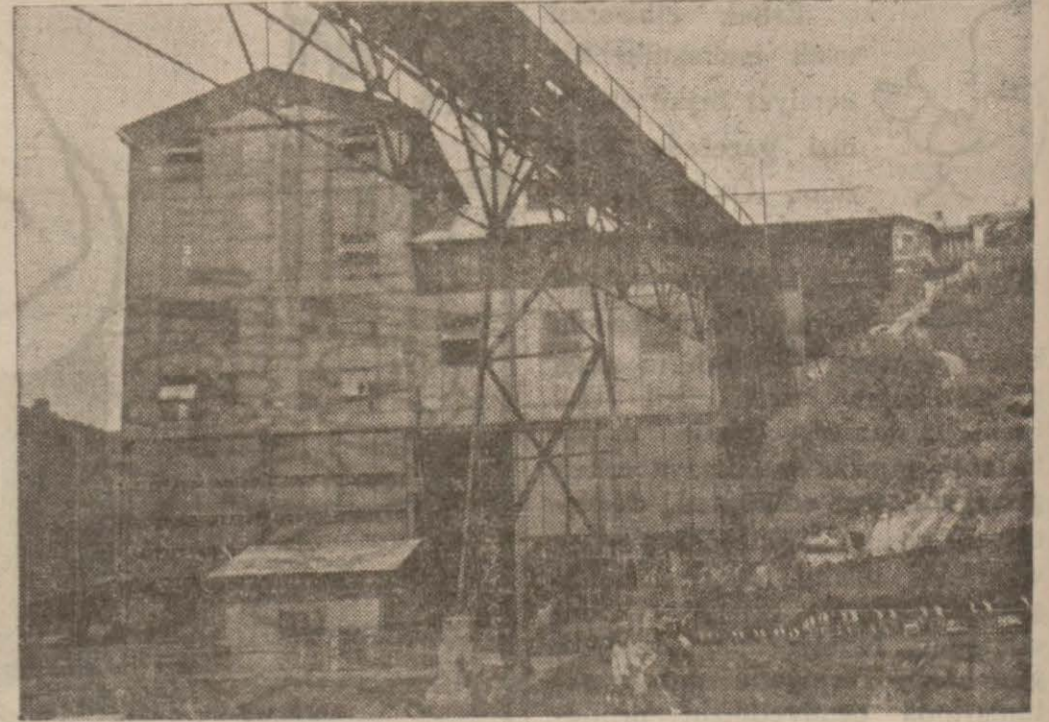
Niyazi Yılmaz

İş Kanununun Son Hazırlıkları Yapılırken..

Elde Mevcut, Eski Eserlerden İstifade Etmeyi İhmal Etmemeliyiz

— 9 —

Yazan: Ahmet

Gelik Lavuvarı

Zonguldak muhabirimiz, İş Kanununun hazırlıkları yapıldığı şu sırada, eskiden kömür havzasında tatbik edilerek iyi neticeler alınmış bazı esasları tetkik ve tesbit etmiştir. Derin bir görüş mahsulü olan bu eserleri topluyan arkadaşımızın, bu suretle memlekete bir hizmet yapmasına fırsat vermisi için bunları neşrediyoruz:

Zonguldak (Hususî) — Biz, ihtikâr kelimesini hakikî manasile büyük harple beraber öğrenmiş bulunuyoruz. Muhtekiri ise, bilhassa şu son günlerde, kahve çuvalı gövdesi, limon kafası ve nihayet şekerden bacaklarile karışımza dikilen bir ifrit sanıyoruz. Halbuki ihtikâr ve muhtekir mefhumu, bundan bir asra yakın bir zaman evvel de insanlar için aynı ıstırap ve korkuyu taşıyan bir mana ifade ediyordu; nitelik Dilâver paşa, nizamnamesini kaleme alırken, ameleyi korumak için bu zebaniye karşı şu maddesile bir cephe almak istemiştir.

Madde 69 — Madenciyanın kullandıkları amelenin ücretlerine mahsuben lüzumuna mebni alıverecekleri zehair ve eşyayı sairinin kısmen mübayaasınazam ile fukaraya gadretmeyip mutedil fiatle alıp vermeleri lâzımeden olup şayet gadrettikleri tahakkuk eylerse rayic fiatten fazlası reddettirildikte yine gadiri merkum muhtekir cezasına mazhar olacaktır..

Aşağıya aldığım madde çok mühim addettiğim bir meseleye teması itibarile dikkatle okunmaya değer bir kıymeti vardır.

“Madde 70 — Kömürü naklolunacak ocağın iskele tarıkında tesviyesi lâzımgelen mahalleri tesviye olunmayıp ta Kiracıyan hayvanları telef olduğu surette nisf pahası sahibi kömür tarafından tazmin olunacak ve sebebi telef biraz dahi sahibi hayvanın ademi dikkatinden neşet edeceğinden diğer nisf bahası dahi sahibi hayvana ait olacaktır..”

Zonguldak Amele Kanununun bu hususa dair olan maddesi daha çok kat'i ve sarıhtir:

“Madde 5 — Amelenin zatına ait olup esnayı ameliyatta kırılan alât ve edevatile nakliyat esnasında telef olan hayvanatı madenci tarafından tazmin olunur..”

Kanun, madenciyi amelenin zatına ait eşyanın tazminile mükellef tutarken, iş sahipleri ameleyle mahza ocak işlerinde kullanmak üzere verdikleri alât ve ocak malzemesinin iş esnasında kırılmasından veya ziyaa uğramasından ameleyi mes'ul tutmakta ve kırılan eşyanın bedellerini

hakiki kıymetlerinden birkaç misli üstün olarak tazmin ettirmektedirler. Bu mesele de, saati mesai bahsi gibi o kadar suiistimal edilmiştir ki bazı hakiki değeri iki lira olan bir eşyanın yerine bütün ameleden muayyen bir miktar para kesilerek yüzlerce lira toplandığı nadir olıyan vukuattandır. Bunun en canlı ve çok yakın bir misalini, kömür amelesinin dertlerine hasredeceğim bir mektupta göstereceğim.

Dilâver Paşa, ocaklarda çalışan amelenin sayının mukabil olarak patronlardan alacağı paranın mantazaman tesviye edilebilmesi için çok hassas ve çok titiz davranmış ve her şeye tercihan “Evvil beevvel”, amele istihkakının tediyesi için çok esaslı tedbirler almıştır. Aşağıda okuyacağınız maddeler Dilâver Paşanın bu husustaki hassasiyetine güzel birer delildirler.

“Madde 72 — Müceddeden ocak küşadına mübaşeret eden madenci; ocağı önünde bin kantar kömür ihraç ve müheyya eylediği indelkeşif tebeyyün ederse madencii merkum idare tarafından iane olmak ve evvel beevvel amele ve sütunkeşan haklarını vermek üzere mevcut kömürünün ocak nezdinde fii mukarrerinin nisfi ita olunacaktır..”

“Madde 75 — Şehri sabıkta peşin akçesi madenciyanı mücerret iane demek olduğundan ve bu da amele ve sütunkeşanın vergi ve sair havayıcı zaruriyeleri tesviyesinin mucibi teshiline mebnî olduğundan madenciyanı merkumun alacakları senet peşinat akçesini hiçbir mahalle sarfetmiyerek evvel beevvel amele ve sütunkeşanın haklarını tamam eda ve tesviye ettikten sonra bakisini düyunu sairesine verebilecektir..”

“Madde 76 — Bir madenci madeni mezkûr idaresinden verilmek üzere vereceği senedatı iktidar ve servetine göre evvel beevvel amele ve sütunkeşana olan borçları için verip fazla serveti olmadığı halde diğer borcuna senet vererek bir veçhile amele ve sütunkeşanın hakkını tehir etmeyecek ve berveçhi muharrer amele ve sütunkeşanın hakları tesviye olunmaksızın borç ve sairesi için verdiği senet idarei mezkûreden reddolunacak reddi hakkında madencii merkumun birşey demeyeği hakkı olıyacaktır..”

Gazi Köprüsünün Şartları Tetkik Ediliyor

Köprü İçin Bankada Biriktirilen Para Bir Milyon Lirayı Buldu

Gazi köprüsünün 3 bin sayfalık şartnamesinin mali kısımları, Belediye Daimi Encümeni tarafından tetkik edilmektedir. Tetkikat iki haftaya kadar nihayet bulacak ve şartname münakasaya iştirak edecekleri satılacaktır.

Daimi Encümen azasından Avni Bey dün kendisiyle görüşen bir muarririmi ze bu hususta şunları söylemiştir:

— "Şartnamenin mali kısımlarını, bilhassa kontenjanla alakadar olan taraflarını tetkik ediyoruz.

Münakasamanın teahhuru lehimize kaydedilecek bir hâdisedir. Çünkü belediye her sene 250 bin lira nakliye vergisi almaktadır. Şimdi bankada bir milyon liramız vardır. Köprü'nün montajı

Gazi köprüsünün bugünkü hal

bir sene, inşası da bir sene devam edeceğine göre elimizde bir buçuk milyon liramız olacak demektir. İnşaatı peşin para ile yapacağımız için inşaata pek çok talip çıkacaktır. Aynı zamanda şu buhranlı zamanda peşin para ile yaptıracağımız bu işi çok ucuza maledeceğimizi zannediyoruz."

Res minizi Bize Gönderiniz!
★ ★
Size Tabiatınızı Söylüyelim.

9 Süreyya Bey: İşgüzar ve sokulandır. Menfaat temin eden yolları bilir, faydasız meşgalelere rağbet etmez. Kendini beğenir. Başkalarının iradelerine kolaylıkla uysallık göstermez. Kapalı kalmağı tercih eder, hususiyetlerini pek işae etmez.

1 İsmail Efendi: Zeki ve hislidir. Mücadeleye, gürültü ve kavgaya gelemez, gücendiği zaman hurçun olur. Eğlenceden mahrum kalmak istemez, işine lakayt kalmak istemez.

10 Hafız İsmail Bey: Uysaldır.

Bildiği ve gördüğü şey üzerinde yürür, pek yaratıcı değildir. Kafasını fazla yormak istemez. Parayı sarfa temayül eder. Teşvika kapılır, oturuca işlerden ziyade gezici işlerde muvaffak olur.

Fotoğraf Tahlil Kaponunu
11 inci Sayfamızda bulacaksınız.

RADYO

7 Haziran Salı

İstanbul — (1200 metro) 18 Gramofon, 19,5 Hafız Burhan Bey heyeti tarafından alaturka saz, ajans haberleri, saat ayarı, 20,5 gramofon ile opera parçaları, 21 Hafız Burhan Bey heyeti, 22 orkestra.

8 Haziran Çarşamba

İstanbul — (1200 metro) 18 gramofon, 19,5 Vedia Rıza Hanım, Ajans haberleri, saat ayarı, 20,5 gramofon ile opera parçaları, 21 Münir Nurettin Bey tarafından konser, 22 cazbant.

İstanbul Telsizinde Bir arıza

Evvelki akşam Okmeydanının Telsiz telgraf istasyonunda bir arıza olmuş ve İstanbul radyosu da aynı teşkilattan istifade ettiği için birkaç saat çalışmamıştır. Arıza izale edilmiştir.

Müthiş Bir İnfilak

Napoli 6 — Teşkilâtı Esasiye milli şenlikleri münasebetile selâm topları atılırken bir obüs infilak etmiş 5 nefer ölmüş, 6 nefer yaralanmıştır. Bir nefer de sağır ve dilsiz olmuştur.

Bir Tayyarecinin Feci Akıbeti

Londra 6 — Cuma günü Varşovaya gitmek üzere Newyorktan hareket eden tayyareci Hosnerden hâlâ bir haber alınmamıştır. Tayyarecinin benzininin tükenmiş olmasından ve akabettinden korkulmaktadır.

HARUNURREŞİT

114

Yazan: ★ ★

Tarihin Esrarengiz Sayfaları

— Elûlvi, vezire, şu mukabelede bulundu: "Bana kaç diyorsun. Tekrar yakalanacağımı düşünmüyorsun!," Vezir, teminat verdi, kimsenin kendisini takip edemeyeceğini söyledi ve bununla da iktifa etmedi, maiyetine bir müfreze vermek vadini de esirgemedi:

— Herif kaçtı ha?

— Evet ya seydi, kaçtı ve kaçıyor!

İbnürrebi, sert bir sesle genç prensi celâllendirdi..

— Cafer haddini çok tecavüz etti. Daha ziyade tahammül etmek miskinlik olur.

— Evet. Bardak taşı. Amcama haber vermeli..

Ve dalgın dalgın mırıldandı:

— Fakat nasıl yapmalı, nasıl bir şekil bulup haber vermeli?

— Bir hiyle ile ve dolayisile duyurmalyız. Meselâ muganniler tarafından huzurunda okunacak bir şiir!

— Anlamadım izah ediniz.

— Ebül'itahiyeye bir şiir yazdırırız. Onu halifenin tahtı eşığıne bırakırız. Şaire de icabında tecellüt gösterip şiiri şifahen tekrar etmesini emrederiz. Emrimiz büyük bahşişlerle müteradif olacağı için serseri şair, mutlaka itaat edecektir. Ondan sonrasını sizler, Benihaşim erkânı idare etmelisiniz.

Bu karar üzerine ayrıldılar, ikisi de memnun idiler. İbnülhadi, hem Caferi yıkmak fırsatını elde ettiğini, hem de İbnürrebi ile anlaşığını düşünerek seviniyordu. Kendi emelleri için bu anlaşmadan faydeler umuyordu. Halbuki sabık vezir, sade menfaatini düşünüyordu. Onun bir emeli vardı: Tekrar vezir olmak. İbnülhadi, umurunda değildi. Haruna da merbutiyeti yoktu. Onun veya başka birinin veziri olmak kendince müsavi idi. Genç prensle yalnız bir noktada Beremkileri mahvetmek noktasında birleşiyordu.

★

Harunürreşit, divanhanede enine, boyuna geziniyordu ve Caferi düşünüyordu. Onu ne kadar ve ne kadar seviyordu? Bir aralık bu muhabbetin neticelerini hatırladı, Caferi kendi amcalarından ve amcazadelerinden daha yüksek bir kudret verdiğini göz önüne getirdi.

Sonra insaflı davranmak istedi, vezirinin işgal etmekte olduğu mevkie cidden lâyük olduğunu itiraf etti. Evet, Cafer, bütün muhabbetlere ve teveccühlerle müstahaktı. Hükümetin menfaatlerini herkesten iyi müdafaa ediyordu. Saltanatı büyük bir kıyaset ve liyakatle idare edebiliyordu. Hükümetin ağır yüklerinden halifeyi kurtarıyordu. Fazla olarak Harun, tahtını onun pederi Yahyaya medyundu.

Acaba Cafer, nail olduğu teveccühü suüstimal etmiyor muydu? İhanet yoluna sapmıyor muydu?... Harun içinde doğan bu suali boğmak isterken Vezir aleyhine söylenen sözleri tahattür etti. Caferin Alevilere taraftar olduğu hakkında birçok jurnaller almış ve hepsini yırtmıştı. Şimdi onları hatırlamakla üzüldü.

yordu ve sert sert söyleniyordu.

— Haset, iftira. Haset, iftiral

Harun, böyle söylene söylene gezinirken gözü tahtına ilişti. Hükümdarlık asası, tahtın basamaklarına düşmüştü. Onu almak için yaklaştı ve büyücek bir kâğıt gördü. Oraya kimin elile konulduğu belli olmıyan bu esrarengiz kâğıdı aldı, açtı bir şiir olduğunu gördü ve okumaya başladı. Kuvvetli bir kalemden çıktığı anlaşılın şiirin maali şu idi.

"Zindanlar, kimin emrile açılır ve kapanır. Biz, bu hakkın ve bu kudretin halifeye ait olduğunu sanıyoruz. Halbuki vezir isimli köle, hapis ve affetmek hakkını kendinde buluyor. Halifenin mahpusunu bırakıyor. Oh, korkuyoruz. Halifenin gözünü yumduğu gün kölelerin tahta tasarruf edeceklerinden korkuyoruz. Çünkü herşey, bu meş'um neticeye işaret ediyor!,"

Harunun teessürü büyüktü ve derin bir tefekküre dalmıştı. Bu şiirin niçin oraya konulduğunu araştırmıyordu. Bir hasetçinin, bir müfterinin küstah bir entrikasına karşılaşmış olabileceğini teemmül etmiyordu. Yalnız heyecan duyuyordu ve Caferle ailesini göz önüne getirip tetkik ediyordu.

Şimdi Caferin servetini, nüfuzunu ve kuvvetini tehlikeli görüyordu. O hakikaten hazineler toplamıştı. Büyük bir kudrete sahipti. Efendisinin kızlarını sormadan, danışmadan dilediği adamlara veriyordu. Vilâyetleri istizansız ve istimsaşsız tevcih ediyordu. Devlet hazinesini yine emir almadan sarfedebiliyordu.

Harun bu hakikatleri teemmülden sonra mırıldandı:

— Reşit, gözünü aç, tehlike-desin!

Mahut şiire bir daha ve bir daha baktı, hilâfetin Bermekilere intikal etmesi ihtimalini bildiren satırları dudakları titriye titriye tekrarlardı ve dalgınlardı. Bu münafık ihtar ve ihbarda doğruluk seziyordu. Zira oğlu ve birinci veliaht Emin, gayet âcizdi. Herhangi bir mücadelede mutlaka maglûp olacaktı. İkinci veliaht Me'mun, Caferin emrine münkat idi. Çünkü onun evinde büyüydü. Cafer, ona Türkleri sevmeyi öğretmişti. Bir gün bu sevgi, Abbasiler sülâlesinin sönmesine sebep olabilirdi!

Harun, istikbale taallük eden bu mülâhazaları zihninden çıkararak hali düşündü ve yine üzüldü. Çünkü Caferin dostları çoktu, bütün ülke, onun ismini hürmet ve muhabbetle anıyordu. Halife, nihayet sıkıldı ve nefsinin tevbihi etti:

— Bir şiir, beni bu kadar üzmemelidir. İhtimal ki Caferin hasitlerinden biri bu edepsizliği yapıyor, beni kızdırmak istiyor. Müteenni olalım, hatalı bir iş yapmıyalım.

Bu söyleniş müteakıp divanhaneden çıktı. Geçitten geçide, daireden daireye geçerek işlenmiş ipek kumaşlarla döşeli bir salona girdi. Orta yerde sandal ağacından mamul bir serir bulunuyordu. Bu serir, zarif nakışları havi bir kumaşla örtülü idi. Duvar diplerine birçok işlemeli şilteler, yastıklar dizilmişti.

[Arkası var]

Bir Türk Gencinin Yaptığı Mütevazı Eser

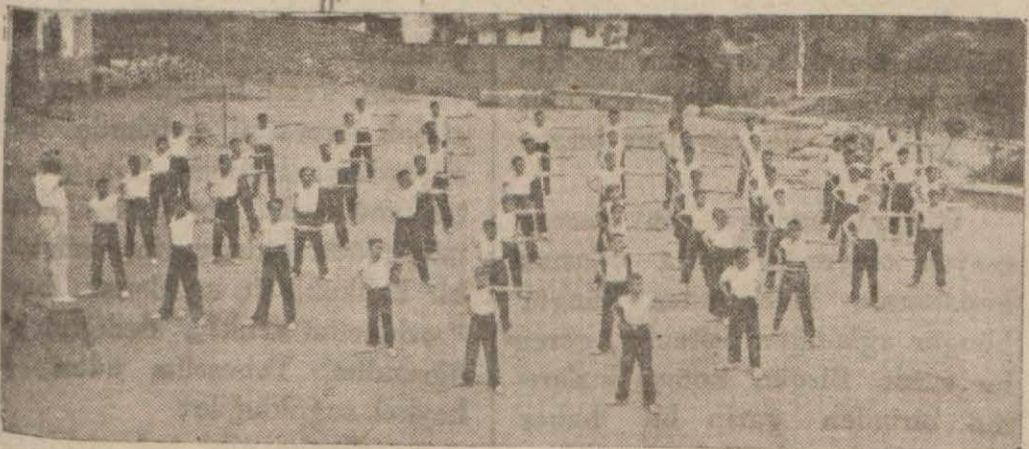
Hem Talebe Hem De Bir Aile Reisi Olan Sırrı Efendi Teşvika Muhtaçtır

Bir mektep talebesi olan Süleyman Sırrı Ef., geçimini omuzlarında taşıdığı ailenin henüz çok genç yaşta başına geçmek mecburiyetinde kalan mağdur insanlardan biridir. Bu genç "sihhi ağızlık," ismini verdiği bir cigara ağızlığı yapmıştır. Bunun umumî şekli diğerlerinden farkısızdır. Şu kadar var ki içine yerleştirilen hususî bir tüp ile tütünün nikotininden husule gelmesi melhuz bütün zararın önüne geçilmek mümkündür. Süleyman Sırrı Efendi, uzun zaman sarfedilen bir gayret mahsulü olan bu eserinin teşvilini yaptırmıya teşebbüs etmiştir. Ayrıca satış yeri olarak ta Eminönünde bir depo tesisine teşebbüs etmiştir. Bu gencin atıldığı bu işte muvaffak olması bir aileyi kurtaracağı için

Sihhi ağızlığın âmili bu gençtir takdir ve teşvika değer mahiyettedir. Ondan çalışmak, vatandaşlarından da muzaheret.

Tokatta İdman Bayramı

Tokat (Hususî) — Mayısın 27 inci cuma günü ortamektep talebeleri tarafından tertip edilen idman bayramı saat on buçukta başlayarak on bir buçukta nihayet bulmuştur. Cimnastik muallimi İsmail Hakkı Beyin yetiştirmiş olduğu talebeler hakikaten takdir edilecek derecede muvaffak oldular. Bilhassa hanım talebeler halkın alkışlarıyla idman hareketlerine nihayet verdiler. Gönderdiğim resimde ortamektep talebelerinin muntazam hareketlerini gösteriyor.

Cenup Denizlerinde Bir Seyahat Macerası

Altın Peşinde..

Uç Serseri.. Üç Milyoner

Sükûnetini muhafaza eden yegâne adam Hagton oldu. Fakat o da diğerleri kadar memnundu, diğerleri kadar müteheyyiçti, yalnız kaptan Hul ile Tilman gösterdikleri mecnunane tezahüre, sebebini anlamadan hayretle bakan, Şayanın yanında soğuk kanlılığını muhafaz ediyordu.

Maamafih kadın gördüğü manzara karşısında bir çocuk saffetile gülüme başlayınca o da kahkahalara memnuniyetle iştirak etti ve bir kolunu genç kadının beline doluyarak onu kalbinin üzerine çekti. Şaya hiç muhalefet etmedi.

Kaptan Hul ile Tilman sadece altınla meşgul oldukları için burada âdetâ yapıyalmız bulunuyordu. Bu şekilde beş on dakika geçince kaptan Hulün soğuk kanlılığı avdet etti; yavaş yavaş doğru dürüst konuşmaya başladı.

— Anlaşılan zavallı Makar bu manzarayı görünce sapıttı, altınları bırakarak gemiye toprak taşımaya başladı.

Bu cümle kaptan Hulün zihniyetini tamamen gösteren bir cümle idi. Makara karşı hissetmekte olduğu kin tamamen silinmiş, yerini merhamete bırakmıştı. Sözüne devam etti:

— Çocukluğumdanberi bütün hayatım didinmekle geçti, fakat hiçbir zaman üç beş altını bir yerde bulamadım. Halbuki şimdi muazzam bir definenin karşısındayım. Buna rağmen aklıma kaybetmedim. Halbuki bir de zavallı Makarın halini düşününüz. Bütün hayatı bu definenin hayali ile geçmiştir. Onun için de beni dolandırmak ta dahil olmak üzere yapmadığı iş kalmamıştır, fakat nihayet muradına erip te altını bulduğu zaman aklını kaçırmıştır, ormanda bir zenci ile sürat müsabakası yapmaktadır.

Tilman da biraz sükûn bulmuştu. O da söze karıştı:

— Şüpheye mahal yok, aradığımızı bulduk. Definenin ta karşısındayız. bastığımız toprağın altı altın doludur. Artık ölüncüye kadar sıkıntı çekmez, istediğimiz kadar şampanya içebiliriz.

Eğer aradığımızı bulamasaydık iş değişirdi. Fakat mademki bulduk, orasını düşünmeye lüzum yok!

El'an Şayanın yanında oturmakta olan Hagton:

— Evet talili adamlarmışız dedi, bu muhakkak! Fakat benim merak ettiğim bir nokta var: Acaba Viyar ile Ceki nerededirler?

Kaptan Hul:

— Adam sen de, düşündüğünüz şeye bakınız! diye söylendi. Nerede olurlarsa olsunlar, kimin umurunda? Maamafih benim fikrime göre Makar onların hesaplarını da görmüştür. Biraz düşününüz: Buraya gelir gelmez ne görüyoruz? Makar deli olmuş, diğerleri de kayıba karışmışlar. Mesele aşikârdır.

Hagton:

— Mümkün, diyerek bu fikre iştirak etti. Anlaşılan kavga definenin bulunmasını müteakip çıkmış olacak ki toprağı başta-

Üç Arkadaş, Vaziyeti Gözden Geçirirken Viyar İle Zencinin Makar Tarafından Öldürüldüğüne Hükmettiler

başta kazmamışlar, yalnız bir noktasını deşmişler..

Her ne ise haydi bakalım; işe koyulmak zamanı geldi. Şimdi yapacağımız şey evvelâ meydanadaki altınları toplamak, sonra da üst tarafını araştırmaktır.

Tilman biraz evvel Makarın karın kaçarken yere bıraktığı sepetini getirdi, üç arkadaş yerde saçılı duran altınları toplayarak sepete doldurduktan sonra toprağın altında ikinci bir kutu

aradılar. Kolaylıkla buldular!

Hagton:

— Anlaşıldı, kutular yan yana dzilmiştir. Çıkarılması zor değildir. Fakat gemiye götürülmesi için birçok sepetlere ihtiyaç vardır. Fakat bence bu işte sepet yerine sağlam yelken bezi kullanmak müreccaktır. İsterseniz mevcudu gemiye götürelim ve oradan daha sağlam bir nakil vasıtası ile avdet edelim.

Arkası var

ÇANAKKALE

İşte Olan Olmuştu, Türkiye Artık Harbe Girmeye Karar Vermişti

(Baş taraflı inci sayfada) gazların Almanlar tarafına tahkimine başlandı.

Bütün bu müddet zarfında İstanbuldaki İngiliz Sefiri vaziyetin günden güne vahamet kespettiğini bildirmekten geri kalmıyor, fakat nihayet Türkiyenin harbe girmekten menedilebileceği ümidini saklamıyordu.

İngiltere Türkiye ile harbe girmemek için her şeyi yapıyor, hiç olmazsa bu fenalığın mümkün olduğu kadar gecikmesini temine çalışıyordu.

Harbin yakın şarka kadar uzanmasında İngilterenin menfaati yoktu. Halbuki Türkiyenin ilk hedefi şüphesiz Süveyş kanalı olacaktı. Burasını müdafaa için Fransada bulunan ordulardan bir tek asker bile göndermek mümkün değildi. Hint kıtaatının Mısır'a varması için ise birkaç hafta lâzımdı. Bu sebeple Türkiyenin harbe girmesi ne kadar gecikirse, İngiltere için o kadar iyi idi. Bu sebeple İngiltere, Türkiyenin bitarafılığı ihlâl eden hareketlerine ehemmiyet vermiyordu. Hatta Fransa ve Rusya ile birlikte, Türkiye Alman gemilerini geri gönderdiği ve boğazları açtığı takdirde, harp sonunda Türkiyenin tamamıyeti milkiyesinin temin edileceğini vade kadar vardı.

İngiltere yalnız bir meselede musırrane hareket etti. Alman mürettebatı buldukça Göben ve Breslâv gemilerinin satın alınmış olarak kabulüne yanaşmıyordu. Bu sebeple bu gemiler boğazlardan çıkarıldıkları takdirde düşman gemisi muamelesine maruz kalacaklardı. Hatta Alman mürettebatı İstanbulda kaldıkça, Türk gemilerinin de boğazlardan çıkmasına müsaade etmeyeceğini bildirdi. Bu tehdidini yerine getirmek için de Boğazın methaline bir küçük filo gönderdi.

Eylülün başlangıcında İstanbuldaki İngiliz Bahriye Heyetinin vaziyeti o kadar gülünç bir hal aldı ki, sefir, heyeti, İngiltereye göndermeğe mecbur oldu. Fakat Amirallık, Amiral Limpusun Boğazlar hakkındaki malumatından istifade maksadile, onu boğazların methalinde bulunan filoya kumandan tayin etti. Fakat sonra bu emir geri alındı ve bundan dolayı da çok zarar görüldü.

İngilterenin saburane hareketi, tehditleri boşa çıktı. Türkiye artık ipin ucunu elinden kaçırmıştı. Almanya ne vakit isterse, o vakit harbe girmeye mecburdu.

Nihayet 27 eylülde İngiltere Adalar denizine çıkmak isteyen bir Türk torpitobotuna mâni oldu. Bunun üzerine Boğazlar Kumandanı Cevat Bey, Boğazları bütün bütün kapamaya karar verdi ve Boğaz haricine yeniden torpil ekti. Cevat Beyin bu hareketi hükümetçe de tasdik olundu. İki gün sonra torpil hattına, diğer iki hat daha ilâve edildi ve o günden itibaren hiçbir geminin Boğazlardan geçmesine müsaade olunmadı.

Almanlar Fransada ilerledikleri müddetçe Türklere pek ehemmiyet vermiyor ve işi sıkı tutmuyorlardı. Fakat Marn'da uğradıkları mukavemet, Rusların Galiçyadaki muvaffakiyetleri, harbin, Almanların zannettiği gibi, birkaç haftada bitmeyeceğini, uzun sürmesi muhtemel bulunduğunu gösterdi. Bunun üzerine Almanya kendini topladı.

Derhal Vangenheim'e kat'i emir verildi. Türkiyenin herhalde harbe girmesi lâzımdı. Kabinene buna karar verirse ne âlâ, vermezse bir emri vaki yaparak bunu tacil etmek lâzımdı.

(Arkası var)

HİKÂYE

Bu Sütunda Hergün

Nakili: Hüseyin Zeki

Bir Rüya Gördüm

Girizan ile olan münasebetim, İstanbul'a ilk geldiğim günden başlamıştı. O zaman, onunla bir evde yaşayan iki akraba çocuğundan başka birşey değildik. Birbirimizle hiç geçinemiyorduk. O hırçın ve çok gururlu bir kız; ben vakur ve ateşli bir delikanlı idim. Girizanın bütün ev halkı içinde, en çok sevdiği bir yeğeni vardı ki, bir dakika peşinden ayrılmazdı. Arada sırada ben de onlara karışır fakat onların insanla alay ediyor zannolunan nazarlarında, sanki bütün hareketlerimi tenkit eden bir şeyin sırtıttığını hissederek, bir dakika sonra ayrılırdım.

İşte bu çekinme, kalbimde onlara karşı, gittikçe derinleşen bir kin doğurmuştu. İnsanı her tesadüfte, müstehziyane karşılayan bu iki yumurcağı, tahkir için fırsat kollardım. Aramızda ekseriya kavgalar çıkardı. Bunlardan bilhassa bir tane, si bütün rabitalarımızı kırarak, hatta ilerde intikam vesilesi olacak kadar mühimdi.

Bilmem bir gün hangi münasebetle -galiba bir zevk meselesi idi- hafif fısıltılarla birbirlerine benim nihayet bir köylü olduğundan bahsediyorlar, sonra, yüzüme bakarak gülüyorlardı. Ben o zaman sabredememiş, bu istihzalara artık bir nihayet vermek isteyen bir fevranla taşmıştım:

— Ben bir köylüyüm.. Siz iyi bir terbiye görmüş olduğuna kani, mağrur fakat bence şımarık bir mahalle çocuğundan başka bir şey değilsiniz!.. demiştim. Girizan, bu mağlûbiyetten bir kahkaha ile çıkmak isteyerek mukabeleye lüzum görmemişti.

O günden sonra, Girizana aramızda derin bir uçurumun boşlukları açılmış oldu: Birbirimizden yüz çeviriyorduk.

Aradan beşaltı ay geçmişti. Bir gün onunla merdiven başında karşı karşıya geldik. İhtimal bir tesadüf, aramızda yeni bir meselenin çıkmasına meydan verebilirdi. Onun için geriye döndüm. Lâkin Girizan arkamdan geliyordu. Nihayet sabredemiyerek:

— Hâlâ dargın mıyız, Beyefendi? dedi. Rica ederim, artık barışalım!

Bu kadınlığın gizli tutulması kabil olamayan öyle bir imtizaç gururu idi ki, bir erkek tarafından bu derece ihmal edilme tahammül edemiyor ve beni sevmemekle beraber, tekrar kendisine avdet etmiş görmek için çıldırıyordu. Ben bunu anlıyordum. Lâkin intikam almak için onun bir ke-diye benziyen yaltaklıklarını sakit bir mukabele ile cevapsız bıraktım.

Girizan bundan son derece meyus oluyordu. Hatta odasına kapanarak, hiddetinden hüngür hüngür ağladığını işitenler, görenler vardı. Birgün komşu kızlarının birinden garip bir haber aldım: Girizan beni seviyormuş... Ona karşı bu derece lâkayt davranmak büyük bir gaddarlık-mış... Böyle devam ederse, kendini bir fenalık olabilemiş.

Gülmek için dudaklarımı ısırardım: "Girizan beni seviyormuş... Girizan bana âşıkmiş..."

Girizana bir şey olacakmış.. Vah zavallı Girizan!..

Komşunun kızına cevap verdim:

— İyi amma, ben onu sevmiyorum ki, sevemem ki!..

Bunu söylerken kapımın hafifçe sallandığını hissettim. Demek Girizan bizi dinliyordu. O zaman bütün hissiyatımı açıktan açığa söylemekten bir intikam zevki duyarak, ona işittirmek için yüksek sesle ilâve ettim:

— Hem Girizan çok çirkin.. Sonra, biraz şımarık ta.. Maamafih barışırım.

★

Aradan bir iki sene geçti. Bir gece eve çok geç gelmiştim. Odamda, pencerenin önünde mehtabın denize vuruşunu seyrederken kapıya mütereddit bir elin hafif temasını hissettim. Bunun, Girizan olması ihtimalile ses çıkarmadım. Artık dargın değildik; fakat barıştığımıza delâlet edecek bir şey de yoktu. Herhalde genç kızın beklenmeyen ziyaretinde mühim bir maksat olmalı idi.

Bir dakika sonra, Girizani, arkasında gecelikle karşımda görünce titredim. O, ellerini arkasına bağlamıştı; dudaklarındaki manidar tebessümle:

— Hâlâ yatmadınız mı? dedi.

Ne söylediğini anlıyamadım. Sebepsiz bir titreme ile kalbim çarpıyordu.

Onu, şimdiye kadar bu halile görmemiştim. Ayın aksiziyası altında bir peri hissini veren bu narin kadın vücudünü derin bir hasretle seyrediyor ve susuyordum.

Yanıma yaklaştı, yaklaştı. Avucunun içinde sakladığı şeyi uzatarak:

— Size elma getirdim, dedi.

Kuru bir teşekkür ettim.

O, pencerenin yanına aynı zamanda yanıma oturarak benimle beraber dışarısını seyretmeye daldı.

O geceden sonra, aramızda, ateşli ve temiz bir alâka başladı: Gezintiler, vaatler, yeminler, sonra kıskançlıklar, yalanlar, sitemler, dargınlıklar; daha sonra, iftiraklar, elemeler, buhranlar; en sonra, hakaretler... Bütün bir sevda hayatının, netice itibarile, insanı husranlara, ümitsizliklere sevkeden muhtelif safhalarında öyle ilerledik ki, tek bir adım, bizi derin bir uçuruma sürükleyebilirdi.

Ben, kendi hesabıma bu adımı atmak kuvvetini nefsimde bulamıyordum. Halbuki, Girizan, bu tehlikeden de, her tesadüf ettiği müşkülâtta olduğu gibi, müstehzi bir kahkaha ile sıyrılmıştı. Bunu, "evlenelim artık!.. dediğim gün öğrendim. Tebessüm eden bir heykel soğukluğu ile:

— Benim gibi çok çirkin bir kıza, ha? diye cevap verdi.

Günlerce, haftalarca kanlı göz yaşları döktüm ve gözyaşları beni rüyadan uyandırdı.

"Girizan beni seviyormuş... Girizan bana âşıkmiş... Ne acı ve ıstıraplı hayal.."

İşten El Çekmiş Bir Hırsızın Hatıraları:

Edgar Pip Dirildi

Muharrir: Arnold Golopen
- 19 -Bir İpucu - Tehlikeli Bir Teşebbüs - Ya Tutulursak - Elması Ebediyyen Kaybetmek
Endişesi - Bir Polis hüviyet Varakası - Fena Bir İhtimal - Vakit Kaybetmiyelim

Kadın sert bir bakışla:
— Hayır, cevabını verdi,
içeri giren müşteri 34 numaranın kiracısıdır. 21 numaranın odasına verilecek bir emanetiniz varsa bana bırakabilirsiniz?
— Hayır, kendisini görmeliyim lâzım! Yine gelirim!
Manzana beni kapının önünde bekliyordu:
— Hayrola, diye sordu.
— Bir ip ucu buldum, herif 34 No.lu odada oturuyormuş! cevabını verdim!
— Adı ne imiş?
— Bilmiyorum! Fakat mademki odasının numarasını öğrendim, üst tarafı kolaydır.
— Yoksa odasına mı girmek arzusunuz?
— Evet! Fakat birlikte gireceğiz. Yalnız ben girecek değilim!
— İyi amma azim bu teşebbüs tehlikeli bir teşebbüstür.
— Hakkımız var! Fakat aksi takdirde elmasın peşine düşmekten vazgeçmek lâzım!
— O halde çaresiz tehlikeyi göze alacağız!
Peki bunu güpegündüz mü yapacağız?
— Evet, gündüz mürahcahtır.
— Ya tutulursak.
— Tutulmayız!
— İnşallah! Fakat bir de aksini düşünelim!
— Farzı muhal olarak yakayı ele verirse elması ebediyyen kaybetmiş oluruz, buna mukabil zabıta bize ilişik etmez, bilâkis her taraftan takdir toplarız.
Manzana gözlerini açıyordu:
— Anlamadım, diye söylendi.
Elimi cebime sokarak polis müfettişlerine mahsus bir hüviyet varakası çıkardım, Manzanaya gösterdim. Herif afalladı:
— Bir polis kâğıdı.. Ümit ederim ki bu hüviyet cüzdanı sizin değildir.
— Elbette benim değil! Pariste oturduğum apartmanın komşusu polisti, bir biçimine getirerek mallandı..
— Fena değil! Demek hırsızın odasına girmek için bu kartı kullanacaksınız?
— Belki..
— Peki. Ya ben?
— Siz mi?.. Siz benim arkadaşınızdır, mademki ben kartımı gösteriyorum. Sizin de ayrıca hüviyetinizi ispat etmenize lüzum yoktur..
— Peki sonra ne olacak?
— Sonrasını şimdiden ne bileyim? Herşey vukuatın gelişine tâbidir. Şimdiden tahmin edilemez. Ben sadece bir noktadan endişe ediyorum.
— Hangi noktadan?
— Ya otelin müdürü bizi serbest bırakmaz, (34) numaraya bir garsonun refakatinde olarak gönderirse?
— Mümkündür!
— O halde bütün iş bozulur?
— Başka birşey düşünsek..
Meselâ adamı sokakta yakalasanak?
— Budalaca birşey yapmış oluruz! Halk toplanır, karakola gitmek mecburiyetinde kalırız. Orada hırsızın üstünü başını araştırırlar, elması bulurlar!
— Peki, gece adamın karanlık bir sokağa sapacağı zamanı beklesek..

— Nafi'e yere vakit kaybetmiş oluruz!

Hem konuşuyor, hem de otelin önünde aşağı yukarı geziniyorduk. Nihayet:

— Haydi, dedim, işe başlayalım! Hazır mısınız?

— Elbette! Mademki ortağız!

— Ha.. Ortağız, dediniz de hatırıma geldi, peşin söyleyim. Elması istirdat edebilirsek bu defa ben saklıyacağım!

— Şimdiden bunu konuşmaya ne lüzum var?

— Aramızda suitefehhüm bulunmaması lâzım!

Düşününüz bir defa; eğer elmas benim cebimde dursaydı, bu dakikada burada bulunmaz, Londra'yı boylamış olurduk!

— Hakkımız var, hakkımız var! Fakat itiraf ediniz hem elmas hem revolver bir kişiye çok gelir. Bakınız size bir şey teklif edeyim: Eğer elması istirdat edebilirsek bir hafta bizim taşırız, öbür hafta öbürümüz.. Amma.. Elması saklayan revolveri arkadaşına verir. Bu fikri nasıl buluyorsunuz?

— Ben de başka bir çare teklif edeceğim: Londrada biraz para bulur bulmaz büyük bankalardan birinde bir kasa kiralar, elması mühürlü bir kutu içinde bu kasaya saklarız.

Banka müdürü ile de ikimiz birlikte olmadıkça kasanın kimse tarafından açılmamasını kararlaştırırız. Rahat etmek için bundan sağlam bir yol yoktur.

Manzana:
— Vallahi bana kalırsa ilk şekli tercih ederim, cevabını verdi.

— Pekâlâ sizin dediğiniz olsun! dedim. Manzana içinden ne düşünüyordu, fakat ben kendi hesabıma elması hiç kimseye vermemiye ahdetmişim.

Maamafih ilâve edeyim ki bu muhaverenin cereyan ettiği dakikada Manzananın bütün istediklerini kabul etmiş görünmeye de karar vermişim. Şimdiki halde mesele boş yere didişmekte değil, fakat anlaşmaktaydı, çünkü Manzanaya şiddetle ihtiyacım vardı.

Birbirimizin elini sıktık:

— Haydi, dedim, cesaret!

Şerikim:

— Bu hususta merak etmeyiniz! Cevabını verdi.

— Eğer 34 numaralı odaya kadar kimseye görünmeden çıkabilirsek içeri gireceğiz. Ben revolverimle tehdit edeceğim, siz de evvelâ erkeği, sonra da kadını bağhıyacaksınız!

— Güzel, fakat dikkat ediyormusunuz: İşin en güç tarafı benim omuzlarıma yükleniyor?

— Aziz dostum, eğer sizin adaleteriniz bende olsaydı, emin olunuz, bu işi memnuniyetle üzerime alırdım. Fakat şimdi düşününüz, şayet korkuyorsanız açık söyleyiniz!

— Ben mi korkacağım? Bir defa işe başlayalım görürsünüz. Fakat dikkat, şayet yeknazarda işin başarılamayacağını anlarsanız ihtiyatsızlık etmeye lüzum yoktur.

— Merak etmeyiniz: Lüzumu halinde harekete geçeceğim!

— Güzell! Görüyorum ki kafa-

mızda plânın bütün teferruatı hazır. Bununla beraber mühim bir noktayı düşünmemiş olduğunuzu görüyorum!

— Hangi noktayı?

— Siz, ilk vuruşta oda kapısının açılacağını tahmin ediyorsunuz. Fakat şayet içerde bulunanlar kapıyı açmaktan imtina ederlerse ne yapacaksınız?

— Bu dakika bilmiyorum. Fakat muhakkak bir çare bulunur. Belki kapının yanında durur herifin kendiliğinden çıkmasını bekleriz, çıkınca herifi göğsünden iter, odaya sokarız.

— Peki, ya adamın da bir revolveri varsa?

— Mümkün, fakat yolcuların otel koridorlarında elde revolver ile dolaşmaları âdet değildir. Fakat azim Manzana siz beni dinleyiniz. Şimdiden bir sürü tahminlere girişmiyelim, yoksa yavaş yavaş cesaretimiz kırılmaya başlar! Hakikaten birer polis müfettişi imişiz gibi göğsümüzü gere gere içeri girelim. Demin de söyledim ya, başımıza gelecek en fena hâdise karakola gitmek ve orada elmasın komiser tarafından müsadere edilmesini görmektir. Maamafih bu takdirde bile cesaretim kırılmaz, elması komiserden de aşırmanın belki bir yolunu bulurum!

(Arkası var)

Millî Takıma Seçilen Güreşçilerimiz

Güreş Federasyonundan tebliğ edilmiştir:

1 — Güreş Millî takım seçme müsabakaları neticesinde müsabaka yaparak Millî Takıma tefrik edilen güreşçiler:
Hikmet B. (Anadolu)
Abbas " (Beşiktaş)
Vefik " (Vefa-Kumkapı)
Saim " "
Nuri " (Haliç)
Mustafa " (Vefa-Kumkapı)

Ağır siklet sınıfı için namzet olarak Himmet ve Mehmet Beyler vardır. Bunlar şimdiki kadar Federasyonumuzun tertip ettiği müsabakalara iştirak etmediklerinden bu sınıfa kimse tefrik edilmemiştir. Müsabakalar yapıldıktan sonra Millî takımda ağır sikleti temsil edecek güreşçi ilân edilecektir.

2 — Yunanistandan aldığımız mektupta buhran dolayısıyla Balkan Güreş Şampiyonasının tertip edilemeyeceği bildirilmektedir. Keyfiyet tamamen tebliğ olunur.

Sahtekârlık

Taklit İngiliz Liraları Çıktı, Dikkat Ediniz

Borsa ve Osmanlı Bankası Komiserliğinden:

Marsilyada bir bankaya beş İngiliz liralık sahte bir varakalı naktiye ibraz ettiği sırada derdest edilen ve Amerika pasaportunu hamil bulunan bir şahsın mukim bulunduğu otelde icra kılınan taharriyat ve tetkikat neticesinde daha birçok sahte beşer liralık evrakı naktiye zühür eylediği, bu paraların asıllarından farkolunamayacak derecede taklit edilmiş ve ancak bir virgülün bir nokta yerine ikame edilmesinden dolayı sahteliklerinin meydana çıkarılmış olduğu Maliye Vekâletinden gelen tahriratta bildirilmiştir.

Müthiş Bir Ölümünden İkinci Feci Bir Ölüme Gittiler

Filippar Faciasından Kurtulan Bir Çift Tayyareden Nasıl Düşüp Öldüler

Napoli (Hususî) — Burada tüyler ürpertici ve müthiş bir facia oldu. Tabir caizse buna, facia üstüne facia da diyebiliriz. Aden önlüğünde yanan Filippar vapuru yangından kurtulan bir karı koca, yakalarını yine bu ölümün pençesinden kurtaramadılar ve tayyareden düşerek feci surette öldüler.

Hâdise şu şekilde cereyan etmiştir.

Dreyfûs Bankası müdürlerinin M. Lang Villar, Jor Filippar vapurule Şanghaydan avdet ederken malûm felâkete uğramıştı. Bu faciadan güç halle yakasını kurtaran Lang Villar ve zevcesi Portsaitten bir deniz tayyaresine binerek Brendiziye gelmişlerdi. Buradan da, meşhur tayyareci Gulet'in tayyaresile Marsilyaya hareket etmişlerdi.

Brendizi tayyare acentası, tayyarenin hareketini bildirmiş, fakat Aradan beş gün geçtiği halde tayyarenin âkabetinden hiçbir haber alınmamıştır.

İtalyan tahlisiye tayyareleri taharriyata girişmişlerdi. Fakat hiçbir iz bulamamışlardı. Fransa hükümetinin tavassutla keşfe çıkan birtakım İtalyan tayyareleri pazar günü Napoli civarında param parça bir tayyare enkazı görmüşlerdir. Tayyare enkazının altında da külçe halinde cesetler bulunmuştur.

Zabitanın tahkikatı neticesinde geçen tayyarenin Lang Villar ve zevcesine ait olduğu anlaşılmış-

Facia kurbanlarından Lang Villar altta karısı, altta da tayyareci Gules ve Moro

tır. Tayyareci Gulet son derece mahir, dünyanın birçok tarafını tayyaresile dolaşmış bir tayyareci idi. Tayyarenin pilotu Moro da 26 yaşında, şimdiki kadar 1600 saat uçuş yapmış bir pilottu. Kazanın sebebi hâlâ anlaşılama-

Ayasofya Minaresinin Temeli Satılığa Çıkarıldı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
mülkiyetlerin nasıl olup ta vücut bulabildiğine ne kadar hayret etsek yeridir ve bu hayret hissinin sevkiledir ki deponun sahipleriyle karabeti olan ve burasını kira ile tutan şekerçi Ramazan Beye müracaat ederek bu minare altına nasıl temellük edilebilmiş olduğunu sorduk.
Ramazan Saim Bey, bize, şunları anlattı:
"—Bir Padişah ve ağlebi ihtimal Sultan Mahmut bir cariye azat etmiş. Vaktile serbest bırakılan cariyelere, çarşıların en işlek yerlerinde mağaza, dükkân gibi akarlar verilirmiş.
Padişah zamanın Evkaf nazırını çağirtmiş, azat ettiği cariyesine bol kira getirecek bir yer tahsis edilmesini emretmiş. O vakit, şimdi meydan olan yer ve caminin avlusu çarşı imiş.
Şekerciler de varmış. Cariyeye, işte bugün benim depo olarak kullandığım yer verilmiş ve tapuya raptolunmuş.

Kadın, sonra evlenmiş, Fatma, Zübeyde ve Kâmil isminde üç çocuğu olmuş. Anneleri öldükten sonra dükkânı, dedemiz Cafer Ağaya satmışlar. Şimdi bu depo, babamın amca zedeleri olan Kara Hasan, Kara Hüseyin ve Kara Mehmet biraderlerin tasarrufundadır. Ben de onlardan kira ile tutuyorum. Bildiğim bundan ibarettir..

SON POSTA

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

İdare: İstanbul: Eski Zaptiye Çatalçeşme sokağı 25

Telefon İstanbul - 20203
Posta kutusu: İstanbul - 741
Telgraf: İstanbul SON POSTA

ABONE FİYATI

TÜRKİYE	Ecnebi
1400 Kr. 1 Sene	2700 Kr.
750 " 6 Ay	1400 "
400 " 3 "	800 "
150 " 1 "	300 "

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz
cevap için mektuplara 6 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Adres değiştirilmesi (20) kuruştur.

Fotoğraf İhtilali Kuponu

Tabiatınızı öğrenmek istiyorsanız fotoğrafınızı 5 adet kupon ile birlikte gönderiniz. Fotoğrafınız sıraya tabidir ve fade edilmez.

İsim, meslek veya san'at?	
Hangi suallerin cevabı?	
Fotoğraf intişar edecek mi?	
Fotoğrafın klişesi 30 kuruşluk pul mukabilinde gönderilebilir.	

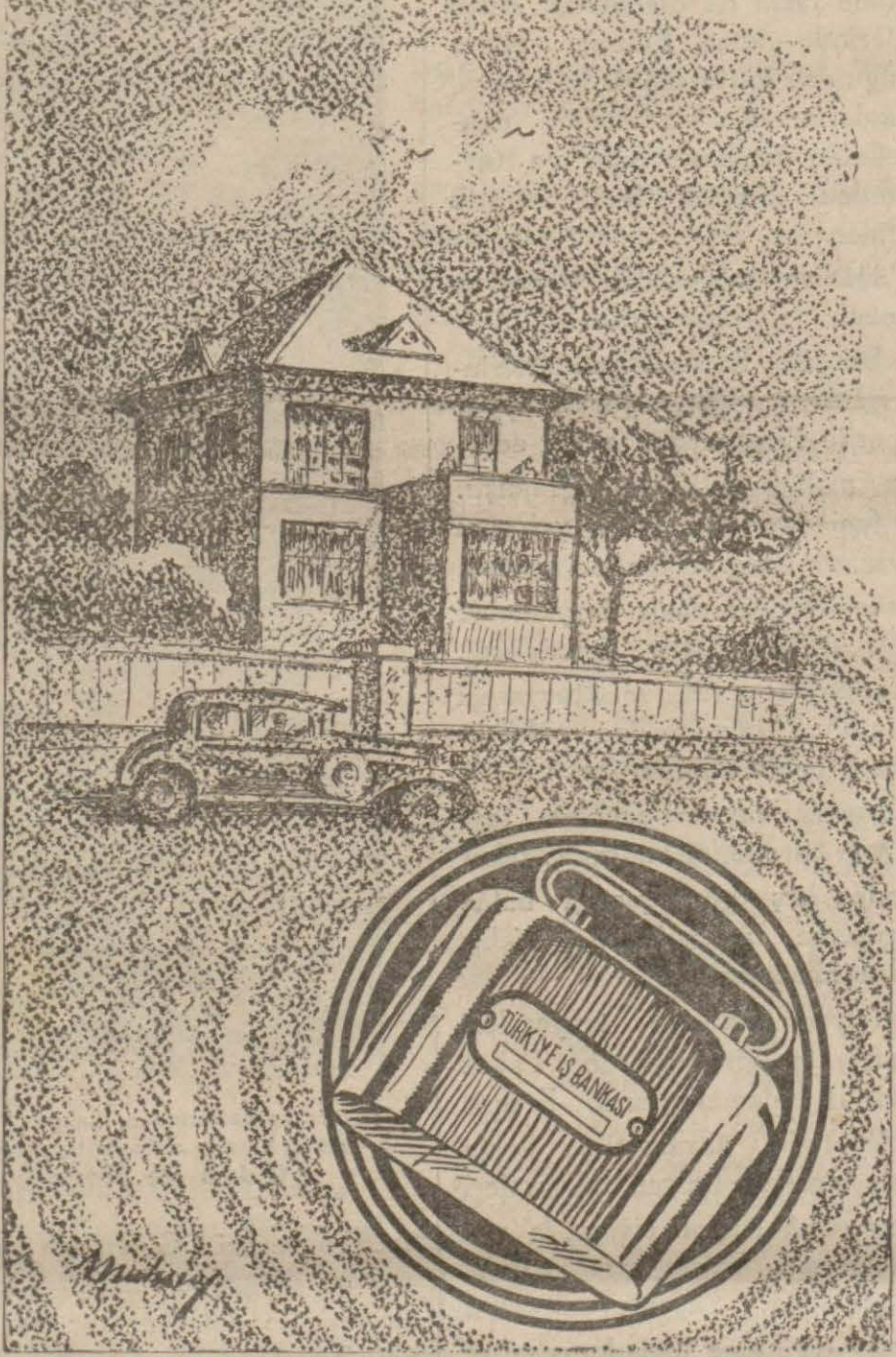

BEBEK SARAYINDAKİ

ve Kuru köşkündeki eşya müzayedesine

Haziranın 10 uncu Cuma günü devam olunacak ve Bebek sarayında kalan kıymetli eşya ile bilhassa Kuru köşkünde mevcut bilümm eşya ve mefruat müzayedeye ile satılacaktır. Nadide yemek oda takımı, elektrikli piyano, Hereke, Şiraz ve yol halıları, ve kumaşları, salon takımı ve saire V. S.

Niçin Sizin de Güzel Bir Eviniz Olmasın?..

Birçok kimseler üç dört senedenberi kumbaralarında azar azar biriktirdikleri para sayesinde bugün güzel birer ev sahibi olmuşlardır.

Türkiye İş Bankası

Kadıköy Hasanpaşa Hilaliahmer Nahiye merkezi himayesinde 9 Haziran 1932 perşembe akşamı Yoğurtçu Park tiyatrosunda fevkalâde müsamereler

- 1 - Askeri bando...
- 2 - Muallim Nuri Beyefendi ve talebeleri tarafından fabriyen konser.
- 3 - Naşit Bey ve Karakaş Heyeti temsilisi tarafından "İki Böcek Dört Çiçek", "vodvil 4 perde..."
- 4 - Duvelolar ve Kantolar ve saire...

Zayı - 338 senesinde mülga Darülfilâfetülaliye medresesinden iptidai hariç ikinci sınıftan aldığım tasdiknameyi zayı ettim. Hükmü yoktur. 155 Mehmet Cemil

İstanbul Asliye Mahkemesi 6 inci Hukuk Dairesinden : Belkis Hanımın kocası Fatihle Birinci sınıan mahallesinde 13 numaralı hanede sakin iken halen ikametgâhi meçhul bulunan Hüdayi Efendi aleyhine ikame olunan boşanma davasının giyaben iera kılınan muhakemesi neticesinde mumaileyhimanın boşanmalarına karar verilmiş ve bu bapdaki hükmü havi 15 mart 1932 tarihli ilâmın bir nüshası mahkeme divanhanesine talik edilmiş olduğundan tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında ilâmı mezkûre itiraz edilmediği takdirde muamele kanunıya ifa edileceği ilân olunur.

Büyük Tayyare PİYANGOSU

12 inci Tertip 5. inci keşide 11 Haziran 1932 dedir.

Büyük ikramiye: 50.000 Liradır.

Ayrıca: 15.000, 10.000 Liralık büyük ikramiyeler ve 20.000 Liralık bir mükâfat vardır.

VEREM

Göğüsleri zayıf olanlardaki öksürüklere büyük ehemmiyet verilmelidir. KATRAN HAKKI EKREM tehlikesini önüne geçer. 30 senelik tecrübe.

İLÂN

Taksimde veyahut Ayazpaşada 50.000 liraya inşa edilecek bir apartmana nisfiyet üzere iştirak etmek isteyenler Galata Yüksek kaldırımında 66 No.lu daktilo Osman Nusret Ef. müracaat etmeleri.

Salihli İcra Memurluğundan:

Satılması mukarrer bulunan garben Dikilitaştan bed ile Yay ömer köprüsü ve namı diğeri püsküllü köprü ve Azmak ve Azmak sırasile Eldelek köyü önünden devr ile Türten çiftliğine giden cadde ile Türten Azmağına ve cadde mezkûre ile Koca ahlat ve Sakaroglu Osman ve Kokaryemiş ve Tekeşan bahçesi tarafına ve ondan Tekeşan bahçesi yolu ile tekeşan Kabristanına ve ondan yukarı Koca tepenin sırtı sırasile Hacı top Kara Mehmet tarsından Boz tepeden Akhisar tarikle ve bu tarik meyânında Cılık oğlu taşıyle ondan Sırtı kuyudan ve Yılık üstünden Ali Fakih oğlu İbrahim tarlasından Mestan oğlu ve İki oğlu Ahmet tarlalarından yol ile Dikilitaş ve Hacı İbrahim ve Pazarköy hendeği ile Dikilitaş ile mahdut ve dönümüne itibar olunmak şartile dönümü on lira kıymeti mukaddeleri 33000 dönümden ibaret bulunan Tepecik ve Biçerliği çiftliğinin 103680 hisse itibarile Hacı Ali Beye ait 53280 hisse şayısı 14/7/1932 tarihine müsadir perşembe günü saat 15 te Salihli İcra Memurluğu odasında en çok bedeli teklif edenin üstünde bırakılmak üzere açık artırma ile satılığa çıkarılmıştır.

1 - İşbu çiftliğinin hissesine ait şartname 4/6/1932 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairemizin 15/8/30 numarasilere herkesin görebilmesi için açıktır.

2 - İşbu çiftliğin hisse şayiasında mülkiyet, rehin, ve itifak hakkı gibi bir güne hak iddiasında bulunulan varsa 20 gün zarfında evrakı müsbitelerile birlikte dairemize müracaat etmelidirler. Aksi takdirde hakları tapu sicili ile sabit olmaları artırma bedelinin yapılmasından hariç bırakılır.

3 - Satış peşin para ile yapılır. Alıcıların yüzde yedi buçuk kanunen müteber teminat göstermeleri lazımdır.

4 - Üstünde bırakılma günü teklif edilen bedeli mukadder bedeli tecavüz etmek şartile en çok bedel verenin üstünde bırakılır. Aksi takdirde gayri menkul ikinci açık arttırmaya çıkarılır. Ve alıcılarda taahhütlerinden kurtulurlar.

5 - Üstünde bırakılmayı müteakip teklif edilen bedel azami bir hafta için de veznemize yatırılmalıdır. Aksi takdirde ihale bozularak gayrimenkul ikincisi açık arttırmaya çıkarılır. Ve iki artırma arasındaki farkı fiatla zarar ziyan ve bilümm mesariften mahrum kalınacak yüzde beş faiz ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimizce doğrudan doğruya tahsil olunur.

6 - İşbu ilândan daha fazla malumat almak isteyenler dairemizin 15/8/30 numarasilere hergün öğleden sonra müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

Karacabey

Harası Müdürlüğünden:

Hara arazisi dahilinde merkez ve İsmet Paşa mevkilerine ait iki kısım tarlaların icarları ayrı ayrı ve kapalı zarf usulile müzayedeye vazedilmiştir. Taliplerin ihale günü olan 23 Haziran 1932 perşembe günü saat on dörtte Hara merkezinde hazır bulunmaları ve şeraiti anlamak isteyenlerin Hara Müdüriyetine müracaatları.

Ankarada satılık veya kiralık lokanta

Arzu edenlere maa mobilya vayahut mobilyasız dört sene müddetle verilecektir. Çankırı caddesi maliye bahçesi karşısında Yeni Hilal lokantasına müracaat.

MENSUCAT SANTRAL Ltd Şirket

Tel. 21128 YEDİKULE İSTANBUL Tel 21128

YÜN PAMUK FLOŞ pilikle

boyar Boyar Büker Kasarlar bükür
bükür Parlattır (Merseze eder) boyar

Grizet Yapar.

Pamuk İpek ve Yün Blezeri
BOYAR KASARLAR ÜTÜLER GENİŞLETİR

Mensucat ve Trikotaj Fabrikalarına lüzumu olan noksanları

SANTRAL TAMAMLAR.

Himayeyi SANTRAL dan arayınız.

Doktor Orfanidis

Zührevi ve cilt hastalıkları mütehassısı

Beyoğlu, Tokatlıyan karşısı No. 251. Tel. B. O. 3734

DIŞ TABİBİ ALİ RİZA FEYZULLAH

ANKARA: BALIKPAZAR CADDESİ: No. 3 TELEFON 1096

Cildi bozmayan yegâne Tuvalet pudrası

BAHRİSEFİT

Felemenk Bankası

İSTANBUL ŞUBESİ

İdare merkezi: AMSTERDAM

Mezun sermayesi:

25,000,000 F L.

Tediye edilmiş sermayesi:

5,000,000 F L.

İhtiyat akçesi:

3,250,000 F L.

Galatada Karaköy palasta Telefon: Beyoğlu 3711-5 İstanbul telli şubesi:

"Merkez Postanesi İttisalinde Allamehhan" Telefon: İst. 563

Bilümm banka muameleleri

EMNİYET KASALARI İCARI

Dr. A. Emanuelidis

Zührevi hastalıklar muayenehanesi

Sirkeci: Trabzon oteli yanında.

İstanbul Sekizinci İcra Memurluğundan:

Sadiye Hanıma ergar masarifi 50 lira borçlu Samatyada İstasyon karşısında İçkalpakçı sokakında 71 numaralı hanede mukim halen ikametgâhi meçhul İsmail Lâtfi Efendinin işbu borca karşı bir itiraz varsa tarihi ilânından itibaren bir ay zarfında dairemizin 931/8479 numaralı dosyasına bir ay zarfında dermiyan etmediği halde müddeti mezkûrun mururundan sonra vaki olacak itirazı mesmu oluyacağı ödeme emri makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Zayı - 1927/1928 senei tedrisiyesinde Beyoğlu İtalyan İlk Erkek mektebinden almış olduğum şahadetname zayı oldu. Yenisini alacağımдан bir hükmü yoktur.

Kasımpaşa Sadık Bey oğlu: A. İhsan

Zayı - İstanbul Evkaf Müdürlüğünden almış olduğum 92 numaralı maaş cüzdanımla tatbik mührümü kaybettim. Yenisini alacağımдан eskisinin hükmü yoktur.

Kasımpaşa Büyükpıyalı camii kayyumu Mehmet Seyfeddin

Çocuk hastalıkları mütehassısı

Dr. SEMİRANİS EKREM H.

Beyoğlu mektep sokağı Tel: 2496

Son Posta Matbaası

Sahipleri: Ali Ekrem, Selim Ragıp

Negriyat Müdürü Halil Lâtfi

Kıymetli Gerdanlık

Çok kıymetli pırlanta bir gerdanlık Emniyet sandığına Sandal bedestanında çarşamba günü saat bir buçuktan sonra satılığa çıkarılacaktır.

Halepli Sünnetçi Başı Zade

SÜNNETÇİ

Ahmet Mahmut

Sirkeci: Beşir Kemal - M. Cevat eczahanesi karşısında T. 21496. Kadıköy 6 yol ağzı T. 19

Satılık ev

İstanbul Şehzadebaşı Çukurçeşmede Taşhan karşısında müceddet 11 numaralı ve iki odalı hane acele satılıktır.